

VÝROČNÍ ZPRÁVA

**NÁRODNÍHO ÚSTAVU
LIDOVÉ KULTURY**

ZA ROK 2009

ISBN 978-80-87261-21-7

OBSAH:

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZPRACOVATELI	4
1. Zpracovatel – Národní ústav lidové kultury	
2. Zřizovatel, způsob zřízení	
3. Postavení, účel zřízení a organizační struktura	
4. Základní údaje o finančním hospodaření	
II. ČINNOST NÁRODNÍHO ÚSTAVU LIDOVÉ KULTURY	
A. ÚKOLY HLAVNÍ ČINNOSTI	13
I. Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR	
II. Mistrovská díla ústního a nemateriálního dědictví lidstva	
III. Nositelé tradice lidového řemesla	
IV. Archivní a dokumentační fondy, knihovna	
V. Vzdělávací a vydavatelská činnost	
VI. Spolupráce se zahraničními a domácími institucemi	
VII. Pořadatelská činnost	
VIII. Péče o sbírky a výstavní činnost	
IX. Péče o památky a údržba areálů	
IX. Informační systém	
B. ÚKOLY VÝZKUMU A VÝVOJE	54
C. PŘÍLOHY	76
Personální obsazení útvarů	
Přehled poradních orgánů	
Nabídka publikací, časopisů, videokazet, DVD	

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZPRACOVATELI

1. ZPRACOVATEL

Zpracovatel	Národní ústav lidové kultury
Adresa sídla	Zámek č. 672, 696 62 Strážnice
IČ	00094927
DIČ	CZ00094927, nejsme plátcí DPH
Telefon	+ 420 518 306 611
Fax	+ 420 518 306 615
Elektronická pošta	info@nulk.cz
Internetové stránky	www.nulk.cz, www.lidovaresla.cz, www.cioff.cz, www.lidovakultura.cz

2. ZŘIZOVATEL, ZPŮSOB ZŘÍZENÍ

Zřizovatel

Ministerstvo kultury, Maltézské nám. 471/1, 118 11 Praha 1 (dále jen MK).

Způsob zřízení Národního ústavu lidové kultury (dále jen NÚLK)

Zřizovací listina Národního ústavu lidové kultury č. j. 18724/2008 ze dne 19. 12. 2008 s účinností od 1. 1. 2009 (vydaná podle § 3 zákona č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů).

3. POSTAVENÍ, ÚČEL ZŘÍZENÍ A ORGANIZAČNÍ STRUKTURA k 31. 12. 2009

Právní postavení a účel zřízení NÚLK

NÚLK je výzkumnou organizací a provádí jako svoji hlavní činnost základní a aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šíří jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií. NÚLK je státní příspěvkovou organizací MK s právní subjektivitou a vykonává svou činnost v rozsahu vymezeném Zřizovací listinou na celém území České republiky, neprovozuje podnikatelskou činnost a není plátcem DPH.

NÚLK je zřízen za účelem výkonu funkce národního odborného pracoviště, které zabezpečuje vědecko-výzkumné, informační, vzdělávací a metodologické služby v oblasti péče o tradiční a lidovou kulturu na území České republiky, pro

pořádání specializovaných školení pro dobrovolné i profesionální pracovníky v tomto oboru, zejména ve vztahu k pověřeným odborným pracovištím, které vykonávají obdobné služby v regionech.

Účel, pro který byl NÚLK zřízen, naplňuje zejména tím, že:

- shromažďuje, uchovává, popisuje, vykládá a odborně zpracovává doklady o tradiční a lidové kultuře,
- zkoumá způsoby a formy užití prvků tradiční a lidové kultury v současné době (včetně projevů řemeslné výroby v souvislosti s projektem Nositelé tradice lidových řemesel),
- odborně spravuje, ošetřuje, chrání, bezpečně uchovává a zveřejňuje sbírky hmotných dokladů k dějinám vývoje kultury, zejména lidové kultury v souvislosti s prezentací v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy, v tematických expozicích a výstavách v objektech NÚLK i jiných institucích,
- prezentuje tradiční a lidovou kulturu prostřednictvím výstav a expozic, naučných pořadů, pořadů se zaměřením na tradiční tanec a hudbu, řemesla, zvykosloví a ostatní statky tradiční a lidové kultury, včetně pořádání Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice (dále jen MFF),
- rozšiřuje mezinárodní spolupráci, podporuje výměnu informací a zkušeností s obdobnými institucemi v zahraničí,
- zastřešuje péči o tradiční a lidovou kulturu v souvislosti s plněním základních dokumentů UNESCO a vlády ČR pro tuto oblast,
- poskytuje metodologické, expertní a informační služby pro oblast tradiční a lidové kultury odborné i laické veřejnosti, zabezpečuje odborné vzdělávací a dokumentační služby pro všechny druhy folklorních aktivit v České republice, spolupracuje a zprostředkovává spolupráci mezi odbornými institucemi a zájmovými skupinami se vztahem k tradiční a lidové kultuře,
- prezentuje své aktivity a výstupy odborné činnosti ve vlastních publikacích a periodiku, u jiných vydavatelů v ČR i zahraničí, na různých typech nosičů i webových portálech,
- poskytuje další kulturní, propagační, rekreační a obchodní služby návštěvníkům a organizacím, které souvisejí s posláním NÚLK,
- zabezpečuje správu dat a vedení Seznamu nemateriálních statků tradiční a lidové kultury České republiky.

NÚLK zabezpečuje činnost České národní sekce CIOFF (Mezinárodní rada pořadatelů festivalů folkloru a lidového umění se statutem konzultanta UNESCO).

Hlavní zásady řízení a organizace

Činnost NÚLK je organizována na principu nedílné pravomoci ředitele a delegované odborné i hospodářské samostatnosti vedoucích jednotlivých útvarů. Vedení tvoří ředitel, jeho zástupkyně a vedoucí útvarů. V souladu se Zřizovací listinou a rozsahem zabezpečovaných činností je vydán organizační řád, který upravuje organizační strukturu NÚLK, zásady řízení, hlavní pracovní náplň jednotlivých útvarů a jejich vzájemné vztahy. Jsou to: Útvar ředitele, Centrum hmotného kulturního dědictví, Centrum lidových tradic, Centrum vědeckých informací, Ekonomický útvar a Útvar správy areálů.

Personální obsazení útvarů v roce 2009 je uvedeno v příloze.

Počet zaměstnanců celkem:

- fyzický stav zaměstnanců k 31. 12. 2009 57 zaměstnanců
- přepočtený stav zaměstnanců k 31. 12. 2009 53 zaměstnanců

Překročení počtu zaměstnanců (50) je způsobeno uzavřením pracovních smluv na dobu určitou se zaměstnanci na úkoly výzkumu a vývoje.

ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

Členění zaměstnanců NÚLK podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2009

Věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
21 – 30	6	3	9	16
31 – 40	3	3	6	11
41 – 50	7	9	16	28
51 – 60	7	7	14	24
61 let a více	7	5	12	21
Celkem	30	27	57	100,0
%	53	47	100,0	

Členění zaměstnanců NÚLK podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2009

dosažené vzdělání	muži	Ženy	celkem	%
Základní	0	0	0	0
Střední vzdělání	0	0	0	0
Vyučen bez mat.	11	4	15	26
Vyučen s maturitou	2	2	4	7
Střední s maturitou	4	15	19	33
Vyšší odborné	1	0	1	2
Vysokoškolské	12	6	18	32
Celkem	30	27	57	100,0

Celkový údaj o průměrných platech NÚLK k 31. 12. 2009

	celkem
průměrný měsíční plat	19.777,- Kč

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců NÚLK v roce 2009

	počet
nástupy	4
odchody	6

Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců NÚLK – stav k 31. 12. 2009

	počet	%
do 5 let	15	26
do 10 let	13	23
do 15 let	8	14
do 20 let	6	11
nad 20 let	15	26
celkem	57	100,0

V NÚLK nejsou stanoveny kvalifikační požadavky standardizovaných jazykových zkoušek.

4. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O FINANČNÍM HOSPODAŘENÍ

Úpravy schváleného rozpočtu

Příspěvek od zřizovatele ze SR 2009 na provoz celkem	38,323.000,- Kč
<i>z toho:</i>	
Provoz	29,867.000,- Kč
Výzkum a vývoj	4,587.000,- Kč
Kulturní aktivity	3,869.000,- Kč
<i>z toho:</i>	
- MFF a Dětská Strážnice 2009	2,000.000,- Kč
- Mistrovské dílo „Slovácký verbuňk“	85.000,- Kč
- Mezinárodní porada: „Ochrana nemateriálního kulturního dědictví“	230.000,- Kč
- Pořízení dokumentace a redokumentace regionálních kol verbířských akcí	85.000,- Kč
- 4. ročník mezinárodní tvůrčí dílny dětských muzik „Mužičky 2009“	65.000,- Kč
- Setkání Nositelů tradice a na vydání prezentačních tiskovin pro výrobce, oceněné titulem „Nositel tradice“	147.000,- Kč
- Vydání anglické verze „Katalog MVJVM“	310.000,- Kč
- Zajištění porady regionálních pracovišť pověřených péčí o tradiční lidovou kulturu v krajích v Teplicích	28.000,- Kč
- Realizace výstavy „HOMO FABER“ v Paříži a ve Šternberku	919.000,- Kč

Národní ústav lidové kultury k 31. 12. 2009 při vedení účetnictví postupoval podle Zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů; Vyhlášky č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu; Českých účetních standardů pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Oceňování zásob

Veškeré nákupy potřebné pro zajištění hlavní činnosti jsou v průběhu roku účtovány přímo do spotřeby. Zásoby vytvořené hlavní činností jsou tvořeny zejména výrobky, které jsou určeny k prodeji. Při pořizování výrobků se náklady vedou na účtu 121, při dokončení se převádí v kusech na účet 123 v pořizovací hodnotě. Stav zásob výrobků je zapříčiněn zejména rozsahem hlavní činnosti. Na

účtu 121 jsou ke dni 31. 12. 2009 zaúčtovány náklady na popisné štítky k DVD, v celkové hodnotě 16.172,65 Kč.

Evidence majetku

NÚLK vede majetek v pořizovacích cenách a je rozdělen dle hodnoty následovně:

a) Dlouhodobý nehmotný majetek: hodnota majetku 1,00 - 60.000,00 Kč (účet 018). Nehmotný majetek s vyšší hodnotou organizace nevlastní.

b) Dlouhodobý hmotný majetek:

- hodnota 40.001,00 Kč a více (účet 031 – pozemky; účet 021 - budovy a stavby; účet 022 - samostatné movité věci a soubory movitých věcí; účet 025 - pěstitelské celky trvalých porostů)

- hodnota 3.000,00 – 40.000,00 Kč - drobný dlouhodobý hmotný majetek (účet 028)

- hodnota 1,00 - 3.000,00 Kč - podrozvahová evidence (účet 974)

Odpisování dlouhodobého hmotného majetku

Organizace používá rovnoměrného odpisování dlouhodobého hmotného majetku (hodnota 40.001,00 Kč a více) v souladu se Zákonem o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Při zařazení majetku do evidence a stanovení doby životnosti, odepisuje NÚLK majetek po celou dobu užívání. Při změně zákona nemění ani dobu užívání ani procenta. Je to zejména z důvodu finančních. Neodepisuje pozemky, pěstitelské celky trvalých porostů (vinice v areálu MVJVM – součást prohlídkové trasy), památky.

Drobný dlouhodobý hmotný majetek je odepisován 100 % při pořízení (hodnota do 40.000,00 Kč).

Podrozvahové účty

971 - osobní účty pracovníků pro potřeby FKSP

974 - dlouhodobý majetek v hodnotě 1,00 Kč – 3.000,00 Kč

977 - metodický materiál

982 - evidence pohledávek, splatných k 31. 12. 1994

983 - přehled o komisním prodeji výrobků

985 - tiskopisy (vstupenky pro návštěvnickou sezonu a kulturní akce, příjmové a výdajové doklady, stvrzenky)

986 - služební platební karta (PhDr. J. Krist)

987 - přehled ochranných známek

989 - licence lidových výrobců regionálních pracovišť

990 - valutová pokladna

999 - vyrovnávací účet

Valutová pokladna

Organizace vede valutovou pokladnu v měnách, potřebných pro zahraniční služební cesty. Při nákupu cizí měny účtuje v kurzu ČNB. Kurz se používá do doby nového nákupu měny. Na konci roku se zůstatek přepočte na kurz ČNB ke dni 31. 12. K datu závěrky je evidována pokladna v EUR.

Použití fondů

K 31. 12. 2009 NÚLK byly čerpány finanční prostředky z fondu reprodukce majetku v celkové výši 1,511.415,60 Kč, pořízeno bylo následující:

- odkoupení a převod pozemku parc. č. 3119/1 ostatní plocha o výměře 1.262 m² od Povodí Moravy, s. p. Brno. Parcela leží v areálu MVJVM. 171.180,- Kč
- zařízení pro zpracování a zobrazení HD videa (celková hodnota zařízení je 78.634,- Kč; monitor ve výši 12.255,- Kč byl pořízen již v r. 2008) 66.379,- Kč
- 2 ks pódii pro kulturní akce, pořádané v MVJVM 113.526,- Kč
- vybudování sociálního zařízení pro vozíčkáře (včetně projektu) 155.396,- Kč
- regálová technika do depozitářů 427.097,50 Kč
- demontáž a převoz seníku do MVJVM 41.519,10 Kč
- pořízení seníku – nedokončená investice 10.000,- Kč
- kuchyňská linka a skříně - oprava účtování v souladu se závěrem kontroly Finančního ředitelství v Brně a Finančního úřadu v Hodoníně 89.619,- Kč
- zpracování projektu na vestavbu výtahu v budově zámku a obnova vybraných místností 224.910,- Kč
- el. zařízení pro otvírání brány u vchodu do parku (od Jiskry) 42.354,- Kč
- el. zařízení pro otvírání brány u vrchního vchodu do hospodářského dvora 64.007,- Kč
- posuvná brána u hlavního vchodu do hospodářského dvora 105.428,- Kč

Fond odměn k 31. 12. 2009 čerpán nebyl. Na účtu 527 - Zákonné sociální náklady - odvod do FKSP je zaúčtována částka ve výši 251.560,- Kč.

Zůstatek na účtu č. 916 k 31. 12. 2009 činí 3,133.057,64 Kč. Rezervní fond byl čerpán v celkové výši 6.601,06 Kč na rozpočtem zřizovatele nezajištěné potřeby. Na účtu č. 042 je k 31. 12. 2009 vykazován zůstatek ve výši 438.179,10 Kč. Zůstatek představuje dosud nezrealizované projekty a nedokončené investice.

Výsledek hospodaření

Ke dni 31. 12. 2009 dosáhl NÚLK nulového výsledku hospodaření.

Mimo provozní dotace od zřizovatele obdržel NÚLK účelový finanční příspěvek od Města Strážnice ve výši 200.000,- Kč na konání 64. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu a 27. ročníku festivalu Dětské Strážnice 2009. Od Státního fondu životního prostředí získal NÚLK dotaci ve výši 460.254,- Kč na akci č. 02670038 „Obnova zámeckého parku Strážnice.“ Tato akce byla dokončena již v r. 2007, závěrečné vyhodnocení akce provedl SFŽP až v měsíci září 2009. Uvedená částka představuje zadržovaných 10 % z celkové dotace.

Čerpání mzdových prostředků - stanovený limit mzdových prostředků po úpravách rozpoisu rozpočtu na rok 2009 byl dodržen.

	plán	skutečnost
Mzdové náklady celkem:	13,639.000,- Kč	13,638.963,- Kč
z toho: prostředky na platy	12,578.000,- Kč	12,577.972,- Kč
OON	1,061.000,- Kč	1,060.991,- Kč

V roce 2009 v NÚLK byly provedeny kontroly:

- Okresní správa sociálního zabezpečení Hodonín

Kontrola pojistného a plnění úkolů v nemocenském pojištění a důchodovém pojištění za období 1. 11. 2007 - 31. 12. 2008, termín kontroly 23. 9. 2009.

- Finanční ředitelství v Brně

Veřejnoprávní kontrola zaměřená na hospodaření s veřejnými prostředky v letech 2005 – 2008, termín kontroly 6. 4. - 30. 4. 2009.

- Finanční úřad v Hodoníně

Kontrola skutečností rozhodných pro stanovení povinnosti odvodu za porušení rozpočtové kázně u příspěvku poskytnutého Ministerstvem kultury v roce 2008 - zjištěno kontrolou FŘ v Brně, termín kontroly 27. 8. 2009.

Výsledkem kontroly bylo zjištění, že NÚLK rozdělil kuchyňskou linku na čtyři části, jednotlivým částem přidělil inventární čísla a zaúčtoval na vrub účtu 028 Drobný dlouhodobý hmotný majetek. Majetek NÚLK pořídil z příspěvku na provoz hlavní činnosti. Finančním úřadem v Hodoníně byl předepsán odvod do státního rozpočtu ve výši 89.619,- Kč a penále ve výši 42.696,- Kč. Ministerstvo financí projednalo žádost NÚLK o prominutí, které bylo vyhověno z části, byl předepsán odvod penále ve výši 3.456,- Kč. NÚLK částku uhradil, opravil zaúčtování majetku v souladu s výsledkem kontroly.

- Kontrola MK (PhDr. Z. Malcová, Mgr. V. Skopová) - využití finančního příspěvku na projekty roku 2008: Mezinárodní folklorní festival 2008; Porada

zástupců MK, NÚLK a regionálních pracovišť pro péči o tradiční lidovou kulturu - Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu; Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu - Nositelé tradice, DVD; termín kontroly 6. 4. 2009.

Průběžná kontrola finančního příspěvku na projekty r. 2009; termín kontroly 17. 9. 2009.

- Interní audit NÚLK byl v r. 2009 zaměřen na kontrolu plnění vybraných okruhů činnosti:

- Vyhodnocení a kontrola činnosti za r. 2008.
- Kontrola rozboru účetní závěrky 2008 a její vyhodnocení.
- Výroční zpráva za rok 2008 byla vydána a zveřejněna na www stránkách NÚLK.
- Evidence sbírkových předmětů. Kontrola přípravy zavedení sbírkových předmětů do účetnictví v souladu se změnou zákona o účetnictví. Dle rozhodnutí MK č. j. 13958/2008 ze dne 23. 10. 2008 budou sbírkové předměty do účetní evidence zařazeny ke dni 31. 12. 2011.
- Kontrola autorských smluv. Dne 14. 10. 2009 byl vydán Příkaz ředitele č. 10/2009 na postup pro ukládání smluv o vytvoření autorského díla, smluv kupních, licenčních aj.
- Kontrola Příkazu ředitele č. 9/2009 k inventarizaci majetku za r. 2009.
- Dílčí kontrola plánu protikorupčních opatření.
- Vyhodnocení požadavků na výpočetní techniku. Při nákupu PC je využíváno e-tržiště, objednávky a zakázky malého rozsahu jsou zadávány smluvně nebo písemnou objednávkou.
- Kontrola přehledu směrnic.
- Průběžná kontrola průkaznosti účetních operací.

V uvedených okruzích nebyly shledány vážné nedostatky.

II. ČINNOST NÁRODNÍHO ÚSTAVU LIDOVÉ KULTURY V ROCE 2009

A. HLAVNÍ ČINNOST NÚLK

- I. Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR
- II. Mistrovská díla ústního a nemateriálního dědictví lidstva
- III. Nositelé tradice lidového řemesla
- IV. Archivní a dokumentační fondy, knihovna
- V. Vzdělávací a vydavatelská činnost
- VI. Spolupráce se zahraničními a domácími institucemi
- VII. Pořadatelská činnost
- VIII. Péče o sbírky a výstavní činnost
- IX. Péče o památky a údržba areálů
- X. Informační systém

I. KONCEPCE ÚČINNĚJŠÍ PÉČE O TRADIČNÍ LIDOVOU KULTURU V ČESKÉ REPUBLICE

Identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury v České republice

Základním úkolem vyplývajícím z Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR byla i v roce 2009 koordinace a realizace projektu Identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury v ČR. NÚLK připravil souhrnnou závěrečnou zprávu a jednotlivé krajské zprávy z výzkumu uskutečněného v roce 2008 a zpracované firmou FOCUS. Tématem výzkumu byly *Obyčejové tradice*. Tyto zprávy byly předány pracovníkům Ministerstva kultury a zástupcům krajských pověřených pracovišť na pracovní schůzce konané dne 10. 6. 2009 na Ministerstvu kultury v Praze. Jednání se zúčastnil i ministr kultury pan Václav Riedlbauch.

Dotazník pro rok 2009 byl zaměřený na výzkum u lokálních autorit v tematických okruzích *lidová strava, doprava, obchod a trh, lidový oděv*. Do tisku byl zadán již v prosinci 2008 v nákladu 7700 ks a následně distribuován jednotlivým krajským pověřeným pracovištím. Současně byla od počátku roku ve spolupráci s firmou FOCUS řešena elektronická podoba dotazníků. Nově byl

zaveden postup, při kterém bylo, vzhledem k rozsahu zjišťovaných dat, umožněno jednotlivým respondentům přerušení vyplňování a pozdější autorizovaný návrat. Tištěnou formu dotazníků soustřeďovala v jednotlivých krajích pověřená pracoviště, která je po ukončení výzkumu 21. 9. 2009 postoupila NÚLK. Tištěnou podobu dotazníku vyplnilo v roce 2009 přibližně 2700 obcí. Elektronickou podobu pak přibližně 1300 obcí. V roce 2009, podobně jako v roce 2008, byla přibližná celková návratnost dotazníkového výzkumu 60 %. Výsledky zpracované v závěrečné zprávě za celou ČR i dalších dílčích zprávách za jednotlivé kraje předá NÚLK na jarním jednání zástupců MK, NÚLK a krajských pověřených pracovišť.

Kromě výzkumu u lokálních autorit byl v roce 2009 ve spolupráci s firmou FOCUS na základě jinak koncipovaného dotazníku realizován výzkum u běžné populace. Tematicky byl dotazník zaměřen na okruhy *způsoby zaměstnání a obživy, doprava, obchod a trh, lidová strava*. Autorsky dotazník zpracovali Mgr. Martin Šimša a PhDr. Daniel Drápala, Ph.D. Redakčně Mgr. Jan Blahůšek.

V průběhu roku byl připravován nový výzkum, který bude realizován v roce 2010. Tematicky je zaměřen na *společenské vztahy a výtvarnou kulturu*. Dotazník k výzkumu autorsky připravili PhDr. Karel Altman, CSc., PhDr. Alena Kalinová, Mgr. Jan Blahůšek a Mgr. Martin Šimša. Dotazník byl podrobně konzultován se zástupci MK a krajských pověřených pracovišť na pracovním jednání v Teplicích, které se konalo ve dnech 25. – 26. 11. 2009.

Správa domény www.lidovakultura.cz

Informace a výstupy týkající se všech projektů Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice jsou zveřejňovány na informačním portálu www.lidovakultura.cz, který NÚLK redakčně spravuje a aktualizuje. Nově byla na této www doméně zpřístupněna rubrika týkající se Seznamu nemateriálních statků tradiční a lidové kultury České republiky. Pravidelně jsou aktualizovány údaje o Národní radě pro tradiční lidovou kulturu, o institucích zabývajících se tradiční lidovou kulturou, o festivalech v jednotlivých krajích včetně doplňování fotodokumentace. NÚLK zveřejňuje v rámci této elektronické prezentace také dokumenty MK a UNESCO související s ochranou a šířením hodnot tradiční lidové kultury.

Do rubriky události jsou průběžně zařazovány aktuální akce probíhající na území České republiky zaměřené na tradiční lidovou kulturu. V roce 2009 zde bylo vloženo přibližně 700 záznamů. Celkově zaznamenal portál více než 30 000 přístupů.

NÚLK spolupracoval se svým řídicím odborem na přípravě hodnotící zprávy o plnění úkolů Koncepce v letech 2004 – 2008, a na přípravě nové Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu na léta 2011 – 2015.

II. MISTROVSKÁ DÍLA ÚSTNÍHO A NEMATERIÁLNÍHO DĚDICTVÍ LIDSTVA

Realizace akčního plánu „Slovácký verbuňk – živá tradice“ v roce 2009

Popularizační a propagační aktivity

V roce 2009 proběhlo v garanci NÚLK několik pořadů zaměřených na prezentaci tance slovácký verbuňk. Dne 30. 4. 2009 se v Brně v Divadle Bolka Polívky uskutečnil popularizační pořad *Slovácký verbuňk – Mistrovské dílo UNESCO*. V rámci MFF Strážnice 2009 se konalo 27. 6. 2009 předkolo a finále Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku. Další pořady prezentující tanec verbuňk se konaly 25. 7. 2009 v Lednici (součást 1. mezinárodního folklorního festivalu Lednice) a 5. 9. 2009 na vinobraní ve Velkých Pavlovicích. Průběžně byla aktualizována prezentace slováckého verbuňku na internetových stránkách www.nulk.cz. Byl poskytován informační servis k regionálním kolům a k Soutěži o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku na MFF Strážnice 2009 – termíny akcí, kontakty na pořadatele regionálních kol Soutěže, výsledkových listin a platného znění statutu Soutěže. V průběhu konání MFF Strážnice byly aktuálně vkládány novinky ze Soutěže (např. celkové počty soutěžících, přehled postupujících finalistů z předkola, výsledky finálového kola a vítěz ankety diváků, ocenění poroty seniorů). Dále byly na stránkách www.nulk.cz zpřístupněny základní informace o všech popularizačních, propagačních a vzdělávacích akcích nebo aktivitách týkajících se slováckého verbuňku.

Koordinační a vzdělávací aktivity

Během roku 2009 se uskutečnila ve Strážnici dvě pracovní jednání Sboru lektorů a znalců slováckého verbuňku. První z nich se konalo dne 7. 3. 2009, druhé dne 23. 11. 2009. Na programu obou jednání byla především organizace Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku v roce 2009 i 2010 včetně organizace regionálních kol a změn ve statutu Soutěže, dále byly prezentovány výsledky jednání se zástupci Regionu Podluží, mikroregionů na Kyjovsku a Uherskohradištsku. Členové Sboru byli seznámeni se záměrem NÚLK uspořádat v roce 2010 odborné sympozium věnované právě slováckému verbuňku. Zástupci jednotlivých regionů informovali o realizovaných školeních a propagačních pořadech. Byl představen soupis dokumentace akcí souvisejících s tancem.

Jednání Sboru lektorů a znalců slováckého verbuňku dne 7. 3. 2009 předcházel seminář k verbuňku, určený pro zájemce z řad vedoucích folklorních souborů a tanečníků. Účastníci byli informováni o aktuální činnosti Sboru

lektorů a znalců a o přípravách dalšího ročníku Soutěže. Během semináře byl promítnut videozáznam finále Soutěže z roku 2008, komentovaný členy porot Soutěže.

Dne 30. 4. 2009 se ve Starém Městě uskutečnila schůzka zástupců mikroregionů Staroměstsko, Buchlov, Za Moravú, Otrokovicko, Dolní Poolšaví a města Uherské Hradiště s představiteli NÚLK a členy Sboru lektorů a znalců slováckého verbuňku. Byla představena činnost NÚLK Strážnice v souvislosti s jeho pověřením k realizaci projektu Slovácký verbuňk – živá tradice. Během diskuse byla obcím nabídnuta metodická pomoc ze strany NÚLK při pořádání akcí, na nichž se verbuňk tradičně tancuje. Setkání členů porot a realizačního štábu Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku proběhlo 31. 10. 2009 v Uherském Brodě.

Vytváření pramenného fondu ke slováckému verbuňku

Propagační a informační materiály týkající se jednotlivých regionálních kol, předkola i finále Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku na MFF Strážnice, národní přehlídky dětských verbířů včetně oblastních kol a různých kulturních akcí se zastoupením verbuňku ve slováckých subregionech, byly průběžně zpracovávány a ukládány do archivu NÚLK.

Systematicky byl doplňován také audiovizuální fond záznamů slováckého verbuňku v archivu NÚLK, došlo k jeho navýšení o 41 položek. Databáze internetových odkazů týkajících se verbuňku byla rozšířena o 32 záznamů. Ve fondu tištěných materiálů přibýlo 69 nových článků k dané problematice.

Přehled videodokumentace verbířských akcí v roce 2009 zajištěných NÚLK:

- Regionální kola Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku 2009:

16. 5. 2009 - Lipov, regiony Horňácko, Strážnicko a Veselsko

23. 5. 2009 - Bukovany, region Kyjovsko
- Staré Město, region Uherskohradištsko

29. 5. 2009 - Vlčnov, region Uherskobrodsko

6. 6. 2009 - Tvrdonice, region Podluží

13. 6. 2009 - Krumvíř, region Hanácké Slovácko

- V rámci MFF Strážnice 2009: Výběrové kolo a finále Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku (27. 6. 2009).

- V rámci redokumentace verbuňku v terénu: Hody ve Velkých Bílovicích (15. 9. 2008) – dokumentace byla zaměřena na ženský a dívčí taneční projev při

verbuňku. Dále byl zaznamenán verbuňk tanečníků z Hanáckého Slovácka, Podluží a Brněnska.

Nominace kulturních statků pro zápis do Reprezentativního seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva a do národního Seznamu statků tradiční a lidové kultury ČR

NÚLK v roce 2009 spolupracoval s MK a PhDr. Ilonou Vojancovou na přípravě nominační dokumentace kulturního statku Vesnické masopustní obchůzky a masky na Hlinecku k zápisu do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva. Kromě podílu odborných pracovníků na přípravě a připomínkování jednotlivých verzí textu samotné nominace se jednalo především o zpracování dokumentačních audiovizuálních materiálů využitelných pro nominační návrh.

Byly dokončeny výzkumy jízdy králů ve Vlčnově a ve Skoronicích, pokračoval výzkum v Hluku. Dále byly připraveny podklady pro studii o jízdách králů v celé ČR z lokalit: Kojetín, Doloplazy, Chropyně, Lhotka u Ostravy a Vožení krále v Ketkovicích. Základní výzkum byl proveden v Kojetíně. Byla zpracována odborná studie, pro archiv byly získány fotografie.

NÚLK zpracoval texty nominací slováckého verbuňku a jízdy králů k zápisu do národního Seznamu statků tradiční a lidové kultury. V archivu je založena nová řada, ve které jsou všechny tyto statky vedeny v samostatné evidenci. V říjnu 2009 se také sešla pracovní skupina zpracovávající nominaci jízdy králů k zápisu do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva. Byl stanoven harmonogram přípravy a dohodnuto přesné zpracování jednotlivých částí nominace.

Mezinárodní dětská tvůrčí dílna - Muzičky 2009

NÚLK je spolu s Valašským muzeem v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a Folklořním sdružením ČR zapojen do projektu „Dny tradiční kultury“, v němž se snaží ve spolupráci s Národním osvětovým centrem v Bratislavě a Folklořní unií Slovenska získat finanční prostředky od Visegrádského fondu na akce především vzdělávacího charakteru. NÚLK v roce 2009 na předložený projekt „Muzičky“ finanční prostředky z fondu nezískal.

Ve dnech 7. – 11. 10. 2009 realizoval NÚLK ve Strážnici 4. ročník mezinárodní tvůrčí dílny dětských folklorních muzik „Muzičky 2009“ za finanční podpory MK a v rámci programu „Měsíc české a slovenské kulturní vzájemnosti“. Tvůrčí dílny se zúčastnila cimbálová muzika Pramínky ZUŠ Zdeňka Buriana z Kopřivnice s lektorem Vladanem Jílkem, Mladá dudácká

muzika ze Strakonice s lektorem Zdeňkem Vejvodou a Lidová hudba ZUŠ Michalovce s lektory Ladislavem Pastírem a Ivanem Žecíkem. Téma dílny bylo věnováno regionálním specifikům lidové hudby a kultury jednotlivých etnografických oblastí původu muzik. V praxi to znamenalo pokusit se vybrané úpravy naučit ostatní muziky a mladým muzikantům představit repertoár i jiných folklorních oblastí. Lektoři upravili tři hudební čísla, celkově vzniklo devět aranžů, k nácvičku byla vybrána z každého regionu jedna úprava. Po krátkém vstupním semináři, kdy lektoři blíže představili etnografické regiony zúčastněných muzik, byla dílna zahájena hrou jednotlivých muzik. Každá se představila ve svém „domovském“ repertoáru a ostatní muzikanti si tak mohli vytvořit zvukovou představu, jak by měla skladba ve svém výsledku vypadat. Každý z lektorů postupně hostoval vždy u dvou ostatních muzik. Kromě nácvičku našli muzikanti prostor pro volné muzicírování a vzájemné poznání. Součástí programu byla prohlídka hradu Buchlova, Slovákého muzea v Uherském Hradišti, návštěva XIX. mezinárodního festivalu hudebních nástrojů lidových muzik a galaprogramu „Hudba Visegrádu“ v Uherském Hradišti. Muziky se představily na koncertu v ZUŠ ve Veselí nad Moravou. Každá muzika měla v programu svůj samostatný blok písní, na závěr muzikanti předvedli společně nacvičené úpravy (pásmo valašských točených, dvě jihočeské - Až budou lovit, Pytajou sa a pásma východoslovenských písní Kukurica pri draže, Tajilam, tajilam, Svadobná hudba). Poslední den dílny mládežnické muziky vystoupily v programu „Matiné na zámku“ v Uherském Ostrohu. Na pódiu vedle dětí vystoupila také Lidová muzika z Třemošné a maďarský soubor Cimbaliband. Z celé akce byla pořízena fotodokumentace a z obou vystoupení vznikl videozáznam.

III. NOSITEL TRADICE LIDOVÉHO ŘEMESLA

Od roku 2001 uděluje ministr kultury České republiky každoročně vynikajícím lidovým výrobcům titul Nositel tradice lidového řemesla jako zvláštní formu veřejného ocenění jejich práce. Udělování titulu je od roku 2003 upraveno nařízením vlády č. 5/2003 Sb. o oceněních v oblasti kultury.

Udělování titulu je českou verzí projektu UNESCO Žijící lidské poklady. Tento projekt, navazující na dokument UNESCO z roku 1989 Doporučení k ochraně tradiční a lidové kultury, se stal součástí Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice, schválené usnesením vlády č. 571/2003 Sb. Přípravou nominací na tento titul je pověřen Národní ústav lidové kultury, který soustřeďuje dokumentaci k jednotlivým návrhům a podle zpracované metodiky předává k projednání nominační komisi jmenované ministrem kultury. Od roku 2001 udělil ministr kultury 37 titulů Nositel tradice lidových řemesel. V roce 2009 k nim přibylo pět řemeslníků, u kterých byla pořízena dokumentace technologií řemeslné výroby a získány výrobky (pořízeno 41 ks sbírkových předmětů, které jsou zapsány v CES pod přírůstkovými čísly NT 1/2009 – 41/2009).

**Božena Habartová, Uherské Hradiště - výroba mužských lidových krojů,
František Mikyška, Petrovice u Sedlčan - sekernická výroba,
Karel Hanák, Hodonín - výroba habánské fajánse,
Ladislav Chládek, Výprachtice - výroba hraček štipaných ze soustruženého bloku,
Vít Kašpařík, Velké Karlovice - výroba hudebních nástrojů.**

Vernisáž výstavy (11. 9. 2009) a slavnostní předávání titulu Nositel tradice lidových řemesel (12. 9. 2009) bylo součástí zahájení Národních dnů Evropského kulturního dědictví ve Šternberku. Výstavu oceněných řemeslníků připravil Národní ústav lidové kultury ve spolupráci se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska a Muzeem ve Šternberku (11. 9. – 25. 10. 2009).

HOMO FABER, Výstava tradičních českých řemesel

17. – 25. 2. 2009, Salle des Pas Perdus, sídlo UNESCO, Paříž, Francie

Realizátor: Ministerstvo kultury, Stálá mise ČR při UNESCO a Národní ústav lidové kultury,

Libreto: Mgr. Martin Šimša

Výtvarný návrh a realizace: Atelier RAW, Atelier Židlický, Brno

Fotografie – Tomáš Hájek, Holešov

Výstava se konala v rámci akcí českého předsednictví EU. Představila na půdě UNESCO výsledky národní verze programu UNESCO Žijící lidské poklady – Nositel tradice lidových řemesel. Na výstavě byli prezentováni všichni výrobci, kterým byl doposud udělen titul Nositel tradice lidových řemesel. Součástí výstavy byly výrobky jednotlivých řemeslníků, DVD dokument se záznamem práce všech nositelů titulu a účast řemeslníků, kteří v prostorách výstavy předváděli technologii svého řemesla: Iveta Dandová – pletení z orobince, Blanka Mikolajková – krosienka, Zdenek Bukáček – soustružené hračky, Petr Stoklasa – štípané holubičky, Jaroslav Sucháček – kamenné brousky. K výstavě byly připraveny katalogy a stručný průvodce výstavou.

Další instalace výstavy:

Homo Faber. Musaion – Národopisná expozice Národního muzea v Praze, 3. 4. – 26. 7. 2009

Homo Faber. Dominikánský klášter, Šternberk, zahájení Národních dnů Evropského kulturního dědictví, 11. 9. – 25. 10. 2009

Homo Faber. České centrum, Varšava, Polsko – 8. 12. 2009 – 15. 1. 2010.

Setkání držitelů titulu Nositel tradice

Setkání držitelů titulu Nositel tradice je pořádáno jednou za dva roky v některém z krajských pověřených pracovišť pro tradiční lidovou kulturu. V roce 2009 bylo pořadatelem setkání regionální muzeum v Kolíně ve dnech 21. – 23. 5. 2009 a uskutečnilo se v Muzeu lidových staveb v Kouřimi. Odborné přednášky byly věnovány problematice podpory současných řemesel, ochranné známce Nositel tradice, aktivitám krajských pověřených pracovišť a prezentaci výrobců na veřejnosti (Mgr. Martin Šimša, PhDr. Ilona Vojancová). Součástí setkání byla prezentace výrobců v areálu Muzea lidových staveb v Kouřimi.

Doprovodné tiskoviny

- V rámci podpory titulu Nositel tradice byly pro jednotlivé oceněné řemeslníky vydány karty s charakteristikou jejich osoby, základními informacemi o technologii řemeslné výroby i jejich výrobků.

- Ve spolupráci s Klubem českých turistů NÚLK připravil textové podklady pro Obrazový atlas Klubu českých turistů věnovaný lidovým řemeslům. Příspěvek obsahuje medailony všech 42 doposud oceněných výrobců, informace o technologiích řemesel i jednotlivých výrobcích.

NÚLK spravoval a aktualizoval také doménu www.lidovaremesla.cz.

IV. ARCHIVNÍ A DOKUMENTAČNÍ FONDY, KNIHOVNA

Během roku 2009 byly průběžně aktualizovány údaje o stavu knihovny ve výkazech MK, Národní knihovny v Praze. V návaznosti na restrukturalizaci pracovních prostor a depozitářů pokračovala průběžná revize dotčených fondů a sbírek. K 31. 12. 2009 proběhla druhá fáze revize fondu magnetofonových pásků, CD, digitálních kazet R-DAT, CD a MC.

Byl zajišťován provoz knihovny, archivu a dokumentačních fondů pro odborné pracovníky NÚLK a pro zájemce z řad odborné a laické veřejnosti. Průběžně byly zařazovány běžné přírůstky do knihovny, archivu i dokumentačních fondů, pokračovalo třídění a příprava zpracování osobního fondu Z. Jelínkové. Do fondu byl dodatečně získán další listinný a fotografický materiál od dědiců Z. Jelínkové v rozsahu asi 1,2 bm (nezpracovaných dokumentů před výběrem a tříděním), jejichž zpracování a výběr jsou plánovány na rok 2010. V současné době představuje rozsah všech archivních fondů a sbírek cca 165 bm, samotný listinný archiv (písemnosti uložené jako archiválie) přibližně 67 bm.

V knihovně bylo evidováno 300 nových přírůstků, průběžně byla evidována nová periodika v rámci již přidělených přírůstkových čísel. K 1. 1. 2009 bylo evidováno celkem 15 679 položek. Při retrospektivní katalogizaci bylo v knihovním informačním systému zdokumentováno 371 přírůstků.

K 31. 12. 2009 evidoval NÚLK v tzv. audiovizuálním archivu celkem 4 162 evidovaných položek o celkovém rozsahu 81 bm, v roce 2009 bylo zaznamenáno celkem 282 nových přírůstků. V rámci spolupráce s Českým rozhlasem byla ukončena první fáze spolupráce s Českým rozhlasem Plzeň. Z archivních fondů NÚLK a fondů ve Strážnici deponovaných byly badatelům poskytnuty materiály ke studijním a v omezené míře edičním účelům (zpravidla pro nekomerční publikace obcí a zájmových subjektů).

K uvedenému datu bylo evidováno celkem 95 139 negativů ve fotografickém fondu a 17 948 položek v archivní sbírce fotografií, plakátů a obrazových propagačních materiálů, což představuje asi 19,5 bm; ve fondu výstřížků bylo doplněno 867 přírůstků, ve fondu obrazových materiálů celkem 76 položek a ve fondu digitálních fotografií 493 přírůstků. V souvislosti s plánovaným zprovozněním nových ukládacích kapacit v budově tzv. „Purkrábky“ bylo započato s revizí a stěhováním fondu metodických materiálů, jehož dokončení je plánováno na první pololetí roku 2010.

V. VZDĚLÁVACÍ A VYDAVATELSKÁ ČINNOST

Škola folklorních tradic

Projekt podporuje vzdělávání v uměleckých a kulturních oborech vycházejících z tradiční a lidové kultury, včetně neprofesionálního umění, s cílem podpořit obecnou vzdělanost, uchovat a prohloubit doklad vlastní kulturní identity, současně pomoci vytvořit atraktivní programy charakterizující život v regionu, podporující zvýšení návštěvnosti a turistický ruch.

Dvouletý kurz je významnou aktivitou vedoucí k uchování tradic lidové kultury, je organizován ve spolupráci NÚLK, NIPOS a Folklorního sdružení ČR. V roce 2009 byl ukončen druhý ročník 4. cyklu vzdělávacího projektu „Lektor“ (se zaměřením na tradiční hudbu a tanec - MŠMT ze dne 23. 2. 2006 pod č.j.5916/06-20/211, podle zákona č. 435/2004 Sb. a vyhlášky MŠMT č.524/2004Sb. o akreditaci zařízení k provádění rekvalifikace uchazečů o zaměstnání a zájemců o zaměstnání), který probíhal od září 2007 v Praze. Závěrečné zkoušky tohoto ročníku se v Praze uskutečnily ve dnech 27. – 28. 3. 2009. Hodnotící zprávu shrnující celou desetiletou historii vzdělávacího projektu zpracovala PhDr. Alena Schauerová do druhého čísla Národopisné revue 2009.

Národopisná revue

V roce 2009 byla vydána čtyři tematicky zaměřená čísla odborného periodika Národopisná revue. První s podtitulem My a ti druzí bylo věnováno problematice menšin a emigrantů, druhé s názvem Sociální kultura přiblížilo zvyky a obyčeje určitých skupin obyvatelstva, třetí gastronomickým zvyklostem (Kulinářství jako identifikační faktor) a čtvrté s podtitulem Folkloristika a transdisciplinarita otázkám prolínání forem lidových tradic s ostatními odvětvími.

Národopisná revue 1/2009 věnuje svou první studii Michaely Ferencové slovensko-maďarským vztahům v oblasti jižního Slovenska (Pomníky v slovensko-maďarských vzťahoch: etnické zápasy a ich regulácia na južnom Slovensku). V druhém článku Irena Jenčová demonstruje vztahy českých a slovenských emigrantů v britské metropoli (Institúcie a vzťahy Slovákov a Čechov v Londýne), třetí studie Ivana Hlavatého se zabývá postavením ortodoxních kněží severomoravské enklávy řeckých emigrantů (Ortodoxní kněží v řecké emigraci na severní Moravě). Jarmila Pechová ve čtvrté studii přibližuje dětské zvyky na území dnes již zaniklého německého ostrůvku kolem Vyškova (Život dětí v obcích bývalého jazykového ostrůvku na Vyšovsku). V rubrice Fotografická zastavení nalezneme snímek, na němž je zvěčněn etnograf a

cestovatel František Pospíšil s manželkou a přáteli na střeše jednoho newyorského hotelu. Rubrika Proměny tradice je věnována dějinám romského divadla ve Strážnici a okolí, průniku španělského tance flamenco ze španělské Andalusie až na Moravu a otázce stavu obyvatel starších generací v rámci dnešní moravské vesnice. Společenská kronika přináší jubileum pražského etnologa Jana Pargače a studii o filosofu a etnografovi Antonínu Satkem spolu s dodatkem k jeho bibliografii.

Národopisná revue 2/2009 přináší v úvodní studii Doroty Simonides srovnání stavu minulých a současných obyčejových tradic (Obyčej v životě člověka v minulosti a dnes). Článek Daniela Drápaly je zaměřen na různé typy dětských obchůzek na valašském Záhoří (K sociálním a ekonomickým funkcím jarních dětských obchůzek na Záhoří). Autorský tandem Lenka Polaková a Marta Ulrychová ve společné studii představily Skok přes kůži na Karvinsku. Příspěvek k současnému stavu hornických rituálů pojednávají o starém hornické rituálu, jenž zůstává stále živý i v současnosti. Komparaci pohřebních rituálů na sousedním Slovensku se ve své studii zabývá Gabriela Kiliánová (Odíšť v pokoji. Dva případy současných pohřebních obradov na západnom Slovensku). Poslední článek Marty Ulrychové s názvem Postava soudce v postřekovském masopustu přibližuje jednu z typických figur západočeských masopustních obchůzek. Fotografická zastavení ve dvou snímcích zachycují osm let života Kamily Koláčkové, obyvatelky valašské obce Hutisko. Rubrika Proměny tradice se věnuje kraslicím Josefa Vavroše ze Studénky a pojednání o magické moci tzv. vošahlíka na gotické mříži plzeňského chrámu sv. Bartoloměje. Společenská kronika obsahuje vzpomínku na emeritního profesora Ústavu hudební vědy v Brně Rudolfa Pečmana, příspěvek k osobnosti choreografa Luboše Ogouna a nekrolog primária Janáčkova kvarteta Bohumila Smejkala.

Úvodní studie Národopisné revue 3/2009 pojednává o české kuchyni zachycené v různých německy psaných materiálech v posledních dvaceti letech („V Čechách se opět vaří česky!“ Obrazy české kuchyně v německy publikovaných kuchařkách a turistických materiálech po roce 1989 autorské dvojice Elisabeth Fendl a Jany Noskové). Rastislava Stoličná se zabývá kulturou stolování etnických menšin na Slovensku (Tradiční kulinární kultura etnických menšin na Slovensku), Ivan Hlavatý kuchyní řecké menšiny v České republice (Kuchyně a strava řecké menšiny v České republice jako faktor etnické identity) a Marta Toncrová stravou ukrajinské menšiny u nás (Poznámky ke stravovacím zvyklostem Ukrajinců žijících v České republice (na příkladu Brna a okolí)). Zajímavý je exkurs Anny Droždž do stravovacích rituálů oblasti Velké Žuľawy v polské deltě Visly (Proměny ve stravovacích zvyklostech na území Velkých Žuľaw ve 20. století). Rubrika Proměny tradice přináší pojednání o reklamních

obrázcích na potravinových výrobcích firmy Liebig, dále ohlédnutí za lidovou stravou na Velehradě před sto lety a medailon řezbáře ptáček Josefa Macečka z Horní Bečvy-Bučkového. Společenská kronika poukazuje na významné jubileum etnografky Evy Urbachové i kurátorky textilní sbírky Etnografického ústavu Moravského zemského muzea Lenky Novákové. Rubrika obsahuje vzpomínku na hudebního skladatele a pedagoga Jaromíra Bažanta a nekrolog Vladimíra Melouna, nestora valašských primášů.

Národopisná revue 4/2009 je věnována otázkám folkloristiky a transdisciplinarity a přináší studii Marty Šrámkové Transdisciplinarity a vzpomínkové vyprávění, jež je zamyšlením nad postavením, využitím a úlohou folkloristiky v novém vývojovém proudu vědeckého bádání. Článek Petra Janečka informuje o situaci slovesného umění na pomezí disciplin a zároveň poukazuje na slovesnou folkloristiku jako na svébytný obor (Texty a kontexty. Několik poznámek k postavení slovesné folkloristiky mezi evropskou etnologií a kulturní antropologií). V další studii se Tatiana Bužeková zamýšlí nad funkcí specifických postav, vyskytujících se v lidových pověrách (Rarášok a zmok ako kulturné reprezentácie alebo Prečo prežitky prežívajú?). Posledním je příspěvek Doroty Simonides Středověké exemplum a současný folklor, jehož cílem je upozornit na souvislost mezi středověkým a současným folklorem pomocí srovnávací metody. V rubrice Proměny tradice jsou nastíněny zajímavé detaily mikulášské obchůzky v Banticích na Znojemsku. Společenská kronika přináší jubileum archeoložky a etnografky Aleny Prudké, gratulaci rozhlasovému redaktoru, sběrateli lidových písní a dudáku Zdeňku Bláhovi k významnému životnímu jubileu a vzpomínku na zesnulého etnografa Zdeňka Mišurce.

V dalších rubrikách byly ve všech číslech zařazeny zprávy z konferencí, výstav, festivalů, koncertů a recenze nových publikací.

Přílohou 4. čísla je personální bibliografie významného etnografa, muzikologa a archeologa Vladimíra Scheuflera.

Informační tiskoviny

V měsíci lednu 2009 byl vydán Přehled folklorních festivalů a národopisných akcí pro rok 2009. K MFF Strážnice 2009 a festivalu Dětská Strážnice byly vydány: propagační programová skládačka (s anglickou a německou mutací), grafický plakát, programový sborník s podrobnými informacemi o celém festivalu. Byl proveden aktualizovaný dotisk informačních letáků Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v České republice a Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska. V závěru roku byl připraven informační leták Rok v Muzeu

vesnice 2010, propagační skládačka 65. ročníku MFF a 28. ročníku festivalu Dětská Strážnice 2010.

Propagace

- NÚLK prezentoval svou činnost ve dnech 15. – 18. 1. 2009 v Brně na veletrhu cestovního ruchu a turistických zajímavostí Regiontour 2009.

- S mediálními partnery MFF (Česká televize, Český rozhlas, Rádio Proglas, časopis Naše Slovácko) a s partnery (Hasičská vzájemná pojišťovna, Město Strážnice) byla smluvně sjednána podpora 64. ročníku MFF.

- Ke všem akcím pořádaným NÚLK byla zajištěna podle charakteru akce odpovídající propagace, výlep plakátů, rozeslání pozvánek, hlášení v místních rozhlasech, využití elektronické pošty a webového prostoru, informačních center, regionálního tisku a regionálních rozhlasových stanic. Byl aktualizován nabídkový list publikací, časopisů, videokazet, DVD, CD.

- Průběžně byly aktualizovány a upravovány údaje o NÚLK a jeho akcích v brožurách a propagačních materiálech jiných institucí a vydavatelství, např. Česká kultura, Veřejná správa, Listy Jižní Moravy, Místní kultura, KULT, Muzikus, Česká centrála cestovního ruchu, agentura Czech Tourism, oddělení cestovního ruchu Jihomoravského kraje, mikroregion Strážnicko, Malovaný kraj. Propagace byla uvedena v katalogu Relax 2009, v mapovém průvodci Jižní Moravy a Baťovým kanálem, časopise Burda, v příloze Mladé fronty – Travel in the Czech a v místním zpravodaji Strážničan. NÚLK aktualizoval prostřednictvím firmy DARUMA upoutávku na navigačních tabulích v centru města Uherské Hradiště. Z předchozích let provozuje tuto reklamu v Kyjově a v Hodoníně.

- Veletrhy cestovního ruchu s propagací NÚLK:

Regiontour 2009 Brno (15. - 18. 1. 2009, společný stánek s Valašským muzeem v přírodě), prostřednictvím Centrály cestovního ruchu Jižní Moravy: Slovakiatour Bratislava (Slovensko, 22. – 25. 1. 2009), Veletrh cestovního ruchu Linz (Rakousko, 30. 1. – 2. 2. 2009), Holliday World Praha (5. - 8. 2. 2009), prostřednictvím hotelu Krystal Hodonín: Dovolená 2009 Ostrava (13. – 15. 3. 2009), Veletrh MICE, IMEX Frankfurt (Německo, 26. – 28. 5. 2009).

Rozsáhlejší propagace NÚLK a akcí, které NÚLK pořádá, se uskutečnila na internetových stránkách: www.branapamatek.cz, www.jizni-morava.cz, www.czechtourism.cz, www.folklorweb.cz, www.arelax.sk, www.turistik.cz, www.fos.cz, www.pampeliska.cz, www.akcevesku.cz, www.proglas.cz, www.straznicko.cz, www.pruvodce.com, www.radio.cz, [26](http://www.straznice-</p></div><div data-bbox=)

mesto.cz, www.tipynavylet.cz, www.halonoviny.cz, www.j-morava.cz,
www.folklornet.com, www.folklorika.cz, www.vyletnik.cz, www.cestujeme.cz,
www.kdykde.cz, www.vyletnicile.cz.

VI. SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČNÍMI A DOMÁCÍMI INSTITUCEMI

NÚLK jako specializovaná odborná instituce MK aktivně působí v různých mezinárodních aktivitách v oblasti lidové kultury, zvláště folkloru, především ve smyslu naplňování rezoluce 25. generální konference UNESCO Doporučení k ochraně tradiční a lidové kultury, Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví a v souladu s Koncepcí účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice. NÚLK je z pověření MK sídlem České národní sekce CIOFF a zabezpečuje činnost této sekce.

UNESCO

Spolupráce s UNESCO byla v roce 2009 zaměřena zejména na implementaci Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví.

PhDr. Vlasta Ondrušová ve dnech 27. 9. – 3. 10. 2009 zastupovala ČR v Abu Dabí (Spojené arabské emiráty) na zasedání Mezivládního výboru pro zachování nemateriálního kulturního dědictví spolu s Mgr. Michalem Benešem, CSc., výbor se poprvé zabýval novými zápisy do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva (76) a do Seznamu nemateriálního kulturního dědictví vyžadujícího okamžitou záchranu (12). Dále se výbor zabýval doplněním prováděcích směrnic k Úmluvě, schválil systém emblému Úmluvy a projednal návrh na akreditaci odborných nevládních organizací jako svých poradních orgánů – za ČR schválil Českou národopisnou společnost a Českou národní sekci CIOFF. Výbor přijal obecnou instrukci a formulář pro zpracování periodických zpráv o statcích zapsaných do Reprezentativního seznamu. Tato instrukce se bude týkat i našeho verbučku.

Výstava „HOMO FABER“

NÚLK realizoval ve spolupráci s MK výstavu „HOMO FABER“ ve dnech 15. - 27. 2. 2009 v sídle UNESCO v Paříži. Výstava byla součástí akcí k českému předsednictví EU v r. 2009. Na půdě UNESCO představila výsledky národní verze programu UNESCO Žijící lidské poklady - Nositel tradice lidových řemesel. Na výstavě byli prezentováni všichni výrobci, kterým byl doposud udělen titul Nositel tradice lidových řemesel. Součástí výstavy byly výrobky jednotlivých řemeslníků, DVD dokument se záznamem práce všech nositelů titulu a účast řemeslníků, kteří v prostorách výstavy předváděli technologii svého řemesla: Iveta Dandová - pletení z orobince, Blanka

Mikolajková - krosienka, Zdenek Bukáček - soustružené hračky, Petr Stoklasa - štípané holubičky, Jaroslav Sucháček - kamenné brousky. K výstavě byly připraveny cizojazyčné tiskoviny: katalog a stručný průvodce výstavou. Výstavu zahájil generální ředitel UNESCO K. Macura a ministr kultury ČR Václav Jehlička, zahájení se zúčastnil PhDr. Jan Krist. Součástí vernisáže byl i hudební program. Po dobu trvání výstavy byla instalace přístupná veřejnosti, byla navštívena studenty uměleckých škol i veřejností. Návštěvníci si mohli vyzkoušet předváděné řemeslné technologie. Výstava byla hodnocena velmi příznivě. Instalace a demontáž výstavy, služby v době konání výstavy: PhDr. Vlasta Ondrušová a Mgr. Martin Šimša.

Mezinárodní pracovní porada Principy plánů na zachování nemateriálních kulturních statků

Ve dnech 17. – 20. 9. 2009 byla v NÚLK pod záštitou Ministerstva kultury a UNESCO uspořádána Mezinárodní pracovní porada expertů UNESCO „Principy plánů na zachování nemateriálních kulturních statků“ Porady se zúčastnili zástupci 9 evropských zemí (Belgie, Bulharsko, Estonsko, Itálie, Lotyšsko, Rumunsko, Rusko, Slovensko a Česká republika).

Cílem jednání byla výměna názorů, zkušeností a poznatků o principech plánů na zachování nemateriálních kulturních statků v jednotlivých účastnických státech. Program jednání byl rozdělen do pěti tematických bloků, týkajících se dokumentace, uchování, výchovy veřejnosti, popularizace a obecné metodiky ve vztahu k péči o statky, zapsané do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva. V každém bloku byl dán všem expertům stejný časový prostor pro uvedení poznatků k nastoleným otázkám. Následovala volná diskuse nad danou problematikou, která doplnila a upřesnila přednesené informace.

Všichni experti zdůraznili nezbytnost systematické a soustavné snahy o uchování významného kulturního statku nemateriálního kulturního dědictví, neboť nevhodný postup by mohl zapříčinit nežádoucí změnu jeho funkcí či jeho úplný zánik. Účastníci rovněž vyjádřili konsensus se strukturou management plánu (akčního plánu) na podporu a zachování složek nemateriálního kulturního dědictví v daných zemích, které jsou zapsány do Reprezentativního seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva. Při sestavování management plánu by bylo vhodné do příprav zapojit také dotčené jednotlivce, společenství nebo skupiny. Experti uzavřeli jednání doporučením strukturovat konkrétní úkoly management plánu do tří hlavních okruhů – dokumentace a redokumentace

kulturního statku, koordinace aktivit směřujících k jeho uchování a strategie šíření a prezentace kulturního statku.

Z mezinárodní porady byl vydán česko - anglicko - francouzský sborník „Mezinárodní pracovní porada Principy plánů na zachování nemateriálního kulturního dědictví“. NÚLK Strážnice, 2009, 71 s., ISBN 978-80-87261-20-0.

Krist, J.: K zaměření porady expertů UNESCO ve Strážnici. In: Blahůšek, J.: (ed.): Mezinárodní pracovní porada Principy plánů na zachování nemateriálního kulturního dědictví. NÚLK Strážnice, 2009, s.50-52.

IOV

NÚLK je členem národní sekce International Organization für Volkskunst (Mezinárodní organizace lidového umění) v ČR. Hlavními aktivitami je podpora mezinárodních folklorních festivalů s důrazem na lidový tanec, hudbu, písně, lidové umění a na ně navazující vědecké semináře. NÚLK je řádným členem od roku 1999. IOV patří k předním světovým nevládním organizacím UNESCO, které využívají poznatků národopisného bádání ke své činnosti, jeho doménou je podpora a organizování folklorních festivalů, na nichž se prezentují kromě projevů folkloru také tradiční řemesla a lidové umění. Jednání výboru se účastní PhDr. Vlasta Ondrušová.

ICOM

NÚLK se stal řádným členem organizace International Council of Museums (Mezinárodní organizace muzeí) v roce 2006. ICOM patří mezi nejvýznamnější světové nevládní organizace UNESCO sdružující muzea všech typů a zaměření. NÚLK spravuje Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy, vlastní rozsáhlý sbírkový fond a členství v ICOM umožnilo zařadit muzeum do celosvětové muzejní sítě. Umožňuje rovněž kontakty s muzei ve světě, výměny výstav a účast na odborných konferencích a seminářích.

CIOFF

NÚLK je řádným členem CIOFF (Conseil International des Organizations de Festivals de Folklore et d'Arts Traditionels – Mezinárodní rady pořadatelů festivalů folkloru a lidového umění) a je sídlem České národní sekce CIOFF (ČNS). ČR je členem této nevládní organizace působící v oblasti

neprofesionálních aktivit a jedním z hlavních cílů je sdružovat renomované folklorní festivaly z naší země, které mají zájem zařadit se do sítě prestižních festivalů v celosvětovém měřítku. Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici je členem od roku 1980, Česká národní sekce CIOFF vznikla v roce 1993 po rozdělení Československé národní sekce CIOFF.

Dne 24. 3. 2009 proběhlo v Brně jednání Výboru ČNS CIOFF, dne 13. 5. 2009 se v Praze uskutečnilo Valné shromáždění ČNS CIOFF. Průběžně probíhala komunikace sekretariátu ČNS CIOFF s členskou základnou. NÚLK je rovněž provozovatelem www.cioff.cz, kterou pravidelně aktualizuje. Podle potřeby byla zpracovávána doporučení ČNS CIOFF souborům k jejich výjezdu do zahraničí. V termínu byly zpracovány podklady pro výroční zprávu CIOFF a pro kalendárium CIOFF. NÚLK sestavil za ČR notové a textové podklady pro přípravu zpěvníku, který je připravován v pracovní skupině CIOFF pro děti a mládež. Po ukončení MFF Strážnice 2009 bylo vypracováno hlášení o účasti zahraničních souborů pro potřeby CIOFF. Sekretariát České národní sekce CIOFF shromažďoval dokumentační materiály z jednotlivých členských festivalů, které byly pro organizační i badatelské účely uloženy v archivu NÚLK.

Zahraníční cesty a festivaly v rámci spolupráce s CIOFF

- Jednání středoevropského sektoru CIOFF (CES), které se uskutečnilo od 23. do 26. dubna 2009 ve městě Schlitz v Německu, se zúčastnili za Českou národní sekci CIOFF PhDr. Vlasta Ondrušová a Mgr. Jan Blahůšek. Byla projednána běžná agenda, schválen plán činnosti na rok 2009 a projednána možnost získání grantu EU pro členské festivaly sektoru.

- PhDr. Vlasta Ondrušová se ve dnech 20. – 25. 5. 2009 zúčastnila jednání Legislativní komise CIOFF, která se konala v Minturnu (Itálie). Na jednání, jehož se zúčastnili členové komise, byla projednána agenda pro Světový kongres CIOFF, změny stanov a problémy spojené s přijímáním nových členských států. Součástí byla konference sekce mladých, která se týkala CIOFF a mládeže. Na konferenci PhDr. Vlasta Ondrušová přednesla referát.

- PhDr. Vlasta Ondrušová se ve dnech 9. – 15. 11. 2009 zúčastnila jako delegátka ČNS Světového kongresu CIOFF v Havaně, Kuba. Součástí kongresu bylo jednání celosvětového výboru CIOFF, v rámci kongresu se uskutečnilo zasedání Středoevropského sektoru CIOFF, na němž reprezentovala ČNS jako delegátka. Uskutečnilo se rovněž Valné shromáždění CIOFF a zasedání pracovních skupin. PhDr. Vlasta Ondrušová se jako členka zúčastnila jednání Pracovní skupiny pro děti a Legislativní komise.

Přínos cesty: Kontakty s organizátory festivalů, které jsou důležité pro účast českých souborů na folklorních festivalech v zahraničí. Zajištění zahraničních souborů pro účast na MFF Strážnice a další české festivaly.

- NÚLK je partnerem při pořádání Mezinárodního folklorního festivalu v Myjavě, Slovenská republika, zvláště jeho části „Festival tradiční evropské kultury“, kde je přímo spolupořadatelem této části festivalu, což umožňuje získání finančních prostředků z evropských fondů. Z toho důvodu je PhDr. Jan Krist členem Předsednictva Programové rady festivalu a zúčastňuje se všech potřebných přípravných a hodnotících zasedání i samotného festivalu. Jednání se uskutečnila ve dnech 21. 1., 19. 3., 20. 5., 23. 9., 18. 11. samotný festival ve dnech 19. - 21. 6. 2009. Všechny materiály byly předány do dokumentačních fondů ústavu. Přínosem spolupráce je vzájemná výměna kontaktů a zkušeností při přípravě dramaturgie i jednotlivých pořadů obou festivalů.

Ostatní spolupráce se zahraničím

- Cesty na Programovou radu MFF v Myjavě, které se konaly v Bratislavě, využíval PhDr. Jan Krist k jednání s představiteli Slovenské národní sekce CIOFF a Národního osvětového centra, které je ústředním metodickým a poradenským pracovištěm na Slovensku.

- NÚLK spolupracuje s Valašským muzeem v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a Folklorním sdružením ČR na projektu „Dny tradiční kultury“, v němž ve spolupráci s Národním osvětovým centrem v Bratislavě a Folklorní unií Slovenska pořádá společné akce vzdělávacího charakteru, především pro děti a mládež. Jednání Mezinárodního výkonného výboru proběhla: 2. února 2009 v Bratislavě, SR (účast PhDr. Jan Krist, PhDr. Vlasta Ondrušová, Mgr. Jan Blahůšek); 22. 10. 2009 v Budmericích, SR (účast PhDr. Jan Krist, PhDr. Vlasta Ondrušová, Mgr. Jan Blahůšek). Na programu bylo zejména jednání o podmínkách grantových žádostí na Fond V4, hodnocení akcí v r. 2009 a plán na r. 2010, příprava materiálů k 10. výročí DTK. Na jednání bylo dohodnuto delegování členů Mezinárodního výkonného výboru na jednotlivé dílny a akce DTK. Na základě této dohody byla PhDr. Vlasta Ondrušová na 19. ročníku festivalu lidové kultury Koliesko v Kokavě nad Rimavicou, SR. Součástí festivalu byla akce DTK – tvůrčí dílna Primáškové, které jsou vzdělávací akcí určenou mladým primášům. Tato akce je součástí širěji koncipovaného projektu vzdělávacích aktivit a dílen v rámci Dnů tradiční kultury. Této dílny se zúčastnili mladí primášové lidových muzik z ČR a SR, které doprovázela lidová hudba folklorního souboru Detva.

- Dne 13. 2. 2009 se v sídle Národního osvětového centra v Bratislavě, SR konala porada lektorů a organizátorů tvůrčích dílen zařazených do projektu. Partneři projektu připravovali k vydání publikaci věnovanou historii a současné prezentaci Dnů tradiční kultury (účast Mgr. Jan Blahůšek, Mgr. Jarmila Vrtalová, Mgr. Petr Čihal). Mgr. Jan Blahůšek se účastnil zasedání redakčních rad, která se konala 20. 2., 15. 4. a 17. 6. 2009 v Bratislavě. NÚLK pro tuto publikaci poskytl textové, notové, fotografické a další audiovizuální podklady.

- Dne 12. 2. 2009 se PhDr. Jan Krist zúčastnil v Ústavu etnologie SAV v Bratislavě (SR) zasedání redakční rady vědeckého časopisu Slovenský národopis a jednal se šéfredaktory časopisů Slovenský národopis a Český lid o vzájemné koordinaci a spolupráci.

- PhDr. Jan Krist se dne 22. 6. v Bratislavě (SR) a 7. 7. 2009 v Martině (SR) zúčastnil spolu s Mgr. Martinem Šimšou a se zástupci Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm jednání s představiteli Slovenského národního muzea ohledně programové přípravy a organizačního zajištění 25. Generální konference AEOM (Evropského svazu muzeí v přírodě), která se bude konat v roce 2011 na Slovensku a v ČR.

- Mgr. Martin Šimša, řádný člen AEOM, se ve dnech 25. 8. – 30. 8. 2009 zúčastnil 24. Konference evropské asociace muzeí v přírodě - 24th Association of European Open-air Museums Conference v Den Gamle By, Aarhus (Dánsko). Hlavním tématem konference byla autenticita na všech jejích úrovních, od autentických projevů lokálních skupin, přes autenticitu instalací v muzeích v přírodě, až po přenášení autentických projevů do uměle vytvořeného prostředí. V rámci jednání se představila přední dánská historická, archeologická i etnografická muzea. Během zasedání byla projednána běžná agenda, Česká republika a Slovenská republika představily program konference v roce 2011, na němž bude participovat i NÚLK.

- Ve dnech 6. a 7. 8. 2009 se ve středoslovenské obci Kokava nad Rimavicou (SR) uskutečnil mezinárodní studentský seminář s názvem Od teorie k praxi II pořádaný Národním osvětovým centrem Bratislava. Letošní ročník byl zaměřen na konfrontaci poznatků ze studia s problémy vyskytujícími se v praxi. Mgr. Magdalena Maňáková se zúčastnila semináře s příspěvkem Lidová kultura Hornácka a specifika jejího pódiového zpracování. Na odborný dvoudenní seminář navázal 19. ročník folklorního festivalu Koliesko dávající prostor netradičním postupům při zpracování folkloru na podiu.

- V rámci projektu Top výletní cíle jižní Moravy uspořádala 22. 10. 2009 Centrála cestovního ruchu jižní Moravy pracovní exkurzi do vybraných Top cílů Dolního Rakouska – na zámek Rosenberg a do kláštera Geraz, které se za NÚLK zúčastnili Bc. Zdeněk Bobčík a Eva Rýpalová. V Rakousku se

k exkurzi organizované z Brna připojila zástupkyně projektu Top cíle Dolního Rakouska a seznámila přítomné s činností své organizace, propojením s projektem Top cíle jižní Moravy a nastínila další možný vývoj této vzájemné spolupráce.

- Ve dnech 22. – 23. 10. 2009 se zúčastnil Mgr. Michal Škopík konference Středoslovenského muzea v Banské Bystrici (SR) „Folklorizmus a jeho fenomény včera a dnes“ pořádané souběžně s folklórním festivalem „Bystrická folklórna haravara“. Na konferenci přednesl příspěvek „Audiovizuální archiv NÚLK ve Strážnici a Slovensko“. Pro české prostředí je zajímavé propojení konference s folklórním festivalem, srovnání odlišného kontextu folklórního hnutí na Slovensku a bohatá diskuse zaměřená na otázky tradiční kultury v úzké vazbě na praxi folklórních souborů.

- Dne 8. 12. 2009 se Mgr. Jan Blahůšek zúčastnil pracovního semináře „Tradičná ľudová kultura na Slovensku v kontexte vládných opatrení a aktuálnej agendy UNESCO“. Seminář proběhl v Univerzitní knihovně v Bratislavě (SR) a jeho hlavním pořadatelem bylo Národní osvetové centrum, které je pověřeno řešením některých opatření vlády Slovenské republiky k uchování tradiční lidové kultury. Do jisté míry tyto snahy odpovídají české Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu, proto bylo při semináři zajímavé hledat analogie a inspirace. Přestože se opatření Slovenské republiky k uchování tradiční lidové kultury realizují odlišným způsobem než v ČR, bude zajímavé problematiku sledovat i nadále a hledat formy vzájemné spolupráce.

Výstavy v zahraničí

- HOMO FABER. Výstava tradičních českých řemesel, České centrum, Varšava, Polsko, 8. 12. 2009 - 15. 1. 2010.

Cílem výstavy HOMO FABER v Českém centru ve Varšavě bylo představit držitele titulu Nositel tradice lidových řemesel a jejich výrobky. Součástí výstavy byly rukodělné dílny zaměřené na tradiční výrobu. Žáci z předem objednaných varšavských škol si při nich mohli zkusit výrobu vázaných rukavic, kroucení provázků a odlévání vánočních svíček. Kurátorem výstavy byl Mgr. Martin Šimša, zahájení výstavy se zúčastnil ředitel NÚLK PhDr. Jan Krist.

- Zwyczaje i obyczaje wiosenne na Morawach - Jarní zvyky a obyčeje na Moravě, Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, Ostrołęka, Polsko, 5. 5. - 28. 7. 2009.

Výstava „Jarní zvyky a obyčeje na Moravě“ byla uspořádána jako hlavní projekt Roku české kultury v Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce. Cílem bylo představit jarní a letní zvyky, počínaje Velikonocemi s nošením Nového léta,

klepáním a šlaháčkou, přes stavění májů až po Jízdu králů tak, jak se v průběhu dvacátého století konaly na Moravě, v etnografickém regionu Slovácko. Součástí výstavy byla filmová projekce historických i současných záznamů lidových zvyků a interaktivní koutek pro děti. Výstavu připravili Mgr. Martin Šimša a Mgr. Markéta Mikulčíková, zahájení výstavy se zúčastnili PhDr. Jan Krist a PhDr. Vlasta Ondrušová.

- KENOZERO – Evropský kulturní most, Kenozerský národní park, Archangelsk, Ruská federace, 31. 7. – 10. 8. 2009.

Projekt „KENOZERO – Evropský kulturní most“ se v souladu se svým názvem zaměřuje na spolupráci zemí Evropské unie a Ruska při budování kulturních aktivit v Kenozerském národním parku. V rámci projektu proběhla stáž odborných a technických zaměstnanců Kenozerského parku v ČR a následně zástupců českých muzeí v přírodě v Rusku. Během odborné stáže byli účastníci seznámeni s aktivitami správy parku pro rozvoj turismu, trvale udržitelného rozvoje a především uchování kulturního dědictví a kulturní diverzity v regionu. Delegátem NÚLK - zahraničního partnera projektu - byl Mgr. Martin Šimša.

V rámci projektu se ve dnech 19. – 20. 5. 2010 ve Strážnici uskutečnila prezentace činnosti NÚLK pro pracovníky Kenozerského muzea při jejich studijním pobytu v ČR.

Spolupráce s domácími institucemi

- V roce 2009 NÚLK nadále prohluboval spolupráci s Národním informačním a poradenským střediskem pro kulturu v Praze a Valašským muzeem v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Ředitel NÚLK je členem Ředitelské rady NIPOS v Praze a členem redakční rady časopisu Místní kultura, ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm působí jako člen Vědecké rady Valašského muzea v přírodě a člen redakční rady sborníku Museum vivum.

- NÚLK je členem Českého svazu muzeí v přírodě, PhDr. Jan Krist je členem správní rady.

- NÚLK je společně s NIPOS a Folklořním sdružením ČR členem Koordinační rady pro folklor.

- Dne 31. 3. 2009 se v Praze konalo setkání ředitelů folklorních festivalů. Za MFF Strážnice a Dětskou Strážnici se zúčastnil PhDr. Jan Krist.

- V roce 2009 mezi spoluprací spřátelených institucí typu muzeí, galerií, památkových ústavů vyniká rozsáhlá spolupráce se Slováckým muzeem v Uherském Hradišti. Mgr. Martin Šimša je členem redakční rady sborníku Slovácko. V nákupní komisi pro sbírkotvornou činnost ve Slováckém muzeu

v Uherském Hradišti působili Mgr. Martin Šimša a PhDr. Vlasta Ondrušová, PhDr. Vlasta Ondrušová je členkou nákupní komise pro sbírkovou činnost v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně, Mgr. Šimša působil v nákupní komisi v Rožnově pod Radhoštěm.

- Česká národopisná společnost – jednání hlavního výboru se pravidelně účastnil Mgr. Martin Šimša (Praha, Brno). Na žádost vydavatele časopisu *Ethnologia Europae Centralis* – EEC se stala Česká národopisná společnost spoluvydavatelem a do redakční rady delegovala Mgr. Martina Šimšu. Ve spolupráci s NÚLK je každoročně realizováno slavnostní předávání cen ČNS v rámci MFF Strážnice.

- Mgr. Martin Šimša je členem redakční rady časopisu *Muzeum*, který vydává Národní muzeum v Praze. Dále pracoval v hodnotící komisi pro udělování ochranné známky Tradice Bílých Karpat.

- Ve spolupráci se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska bylo ve dnech 11. – 12. 9. 2009 zajištěno slavnostní předávání titulu Nositel tradice lidového řemesla v rámci zahájení Národních dnů evropského kulturního dědictví ve Šternberku.

- PhDr. Jan Krist vykonával činnost vyplývající z členství v České komisi pro UNESCO, Rady pro umění MK, grantových komisích MK: Komise pro integraci cizinců, Komise pro integraci romské komunity, Komise pro kulturu národnostních menšin, Komise pro udělování příspěvků na tvůrčí a studijní účely v oblasti neprofesionálního umění a tradiční lidové kultury, Komise na podporu regionálních tradic, Komise pro kategorii B programu podpory tradiční lidové kultury a Komise pro udělování Ceny ministerstva kultury.

- PhDr. Vlasta Ondrušová a Mgr. Jan Blahůšek jsou také členy grantových a konkurzních komisí MK pro oblast lidové kultury.

- PhDr. Jan Krist je členem redakční rady *Malovaného kraje*.

- Mgr. Jan Blahůšek je členem redakční rady časopisu *OPUS MUSICUM* a Odborné rady pro folklor, která je poradním orgánem ředitelky NIPOS.

- Na jednání kulturní komise Města Strážnice zastupuje NÚLK Ludmila Horehledřová.

- V areálech NÚLK proběhlo natáčení ČT: 1. 3. 2009 vzdělávacího pořadu *Vzduchoplavec Kráčmera*, 8. 10. 2009 *Chalupa je hra*.

VII. POŘADATELSKÁ ČINNOST

64. ročník Mezinárodního folklorního festivalu "Strážnice 2009" a 27. ročník festivalu „Dětská Strážnice 2009“

Ve dnech 25. - 28. června 2009 se za finanční podpory MK uskutečnil 64. ročník Mezinárodního folklorního festivalu "Strážnice 2009" a 27. ročník festivalu „Dětská Strážnice 2009“. Po několika letech se stal festival „Dětská Strážnice“ opět součástí Mezinárodního folklorního festivalu (pořady jsou označeny značkou DS).

Uměleckou a odbornou úroveň festivalu zajišťují poradní orgány Dramaturgicko-produkční rada, Programová rada a Senát. Devitičlenná Dramaturgicko-produkční rada byla doplněna o dramaturgyni dětských pořadů PhDr. Alenu Schauarovou, z důvodu garance zařazení všech aktivit Dětské Strážnice a především realizace nového projektu „Děti dětem“. Jednání se uskutečnila ve dnech 22. 1., 16. 4. a 14. 5. 2009. Programová rada MFF je složena z jedenadvaceti členů a čtyřadvaceti autorů a konzultantů (předseda PhDr. Ivo Frolec, místopředsedové PhDr. Vlasta Ondrušová a PhDr. Karel Pavlišťík, CSc.), zasedání se uskutečnila ve dnech 13. 11. 2008, 16. 4. a 26. 6. 2009 a byla společná s jednáním desetičlenného Senátu programové rady MFF (předsedou Senátu je PhDr. Karel Pavlišťík, CSc.).

Festivalové pořady proběhly ve všech prostorách festivalového areálu, včetně Muzea vesnice a zámecké expozice lidových nástrojů. Program MFF 2009 obsahoval vedle tradičních typů pořadů (regionální, tematické, naučné, zábavné apod.) i pořady zahrnující významná jubilea (50. výročí úmrtí Bohuslava Martinů, 50. výročí úmrtí Antonína Václavíka). Zahraniční pořady byly komponovány s ohledem na realizaci dlouhodobého projektu, jehož záměrem je prezentace „Mistrovských děl ústního a nehmotného dědictví lidstva“ zapsaných v seznamu UNESCO. Festivalu se zúčastnily soubory z Bulharska, Jižní Koreje, Slovenska, Turecka, Uzbekistánu a Velké Británie. Slovensko na festivalu zastupoval nejen folklorní soubor Gymnik z Bratislavy, ale i další účinkující: Ludová hudba Sedmokráska z Banské Bystrice, Teatro carnevalo z Bratislavy, soubor Poleno z Bratislavy, Skupina tanečního humoru Všetečníci z Bratislavy, soubor Hornád z Košic, Dragúni z Bratislavy a tanečníci - sólisté z Myjavy, Turej Lúky, Lubiny, Detvy, Očové, Košút.

Skladbu tvořilo 38 pořadů, ve kterých vystoupilo 2.000 účinkujících z ČR a 280 účinkujících ze zahraničí. Z ČR na festivalu účinkovali členové ze 70 souborů a skupin, 36 soutěžících ve verbuňku a 48 lidových řemeslníků. V zábavních střediscích ve festivalovém areálu se vystřídalo 12 cimbálových a 6

dechových hudeb. Součástí festivalu byla prodejní výstava materiálů s folklorní tematikou „**Folklorica**“ - knihy - audio - video.

Propagace festivalu byla prováděna průběžně prostřednictvím programového letáku, grafického plakátu, pomocí elektronických médií a programového sborníku. Propagaci výrazně napomohlo zapojení veřejných médií, regionálních vysílání České televize a Českého rozhlasu Brno, Rádía Proglas. Festivalu se zúčastnilo 20.000 diváků.

ČTVRTEK

Amfiteátr Bludník

V prvním festivalovém dni se od 9.30 hod. v amfiteátru Bludník v *Pořadu zahraničních souborů pro školy* představily zahraniční soubory z Bulharska, Jižní Koreje, Turecka, Uzbekistánu a Velké Británie.

Zámecký park - Ostrůvek

DS – večerní zábavný pořad *Rádi tančíme, rádi zpíváme*, určený především dětem zúčastněných souborů, byl z důvodu nepříznivého počasí uspořádán v tělocvičně Domu dětí a mládeže. V pořadu účinkovaly cimbálová muzika souboru Vracovjan a dětský pěvecký soubor Fčeličky ze Strážnice. Zpestřením večera bylo karaoke vystoupení, při kterém si odvážní zpěváci z řad přítomných vyzkoušeli prezentaci svých oblíbených písní před živým publikem.

PÁTEK

Zámecký park - louky u amfiteátru Zámek

DS - v 9.00 hod. byl na loukách u amfiteátru Zámek zahájen pořad *Ten umí to a ten zas tohle... Tvůrčí dílny a soutěže pro děti*. Pořad si získal u dětí velkou oblibu, mohly si na více než dvaceti stanovištích vyzkoušet svou zručnost nebo si vyrobit něco na památku. Tvůrčí dílny byly doplněny o různé hry a soutěže.

Amfiteátr Bludník

Slavnostní zahájení 64. ročníku proběhlo v amfiteátru Bludník ve 20.00 hod. Součástí zahajovacího ceremoniálu autora Petra Ryšavého bylo i předání Ceny ministerstva kultury. Cena byla udělena paní Libuši Hynkové. Vedle všech strážnických souborů v pořadu vystoupil i uzbecký soubor, jako reprezentant zúčastněných zahraničních souborů. Po skončení slavnostního zahájení ve 20.20 hod. navázal regionální pořad luhačovického Zálesí *Pod Biskupskou horú hospoda malovaná aneb luhačovické Zálesí zpívá a tančí* autorky PhDr. Blanky Petrákové. Pořad byl věnován padesátiletému výročí úmrtí Antonína Václavíka, autora monografie Luhačovické Zálesí. Od 22.00 hod. program pokračoval

pořadem zahraničních souborů *Z krajín za obzorem. Hudba sveta* autorů Mgr. Juraje Hamara, CSc. a Mgr. Daniela Luthera Ph.D. Autoři dali prostor hudbě a lidovému hudebnímu instrumentáři zúčastněných zemí a ukázali paralely i rozdíly v tradičním hudebním myšlení různých národů. Ve 22.45 hod. se v pořadu *Tance a tanečníci Slovenska. Program lidových tanců z celého Slovenska v podání vynikajících sólistů* autora Mgr.Art. Vladimíra Kysel'a představili vybraní sólisté a skupiny z různých slovenských regionů a dokázali, že spontánnost není jen výsadou autentického prostředí, ale že i na jevišti se tanečníci při stylizovaném a choreograficky zpracovaném pojetí tance mohou bavit a zároveň bavit i diváky. Předpokladem je však hluboké poznání zákonitostí lidového tance a původního prostředí jeho existence a jeho nositelů.

Muzeum vesnice

DS - od 17.00 hod. byl amfiteátr vyhrazen pořadu *Děti dětem. Tady jsme doma* autorem PhDr. Aleny Schauerové a Mgr. Magdaleny Maňákové. Myšlenka dát prostor nejen dětem z folklorních souborů, které čerpají z tradic dětského folkloru, ale přizvat i děti, které nejsou v souborech organizovány a přesto mohou ostatní obohatit o poznatky folklorní tradice svého rodného kraje, byla základem projektu *Tady jsme doma - Regionální folklor do školy*. Smyslem bylo a do budoucna i bude přiblížit dětem život předků, jak je obsažen v tradiční lidové kultuře obce, v níž žijí, případně v nejbližším regionu, aby si děti uvědomily, proč mohou být hrdé na svůj kraj a jeho kulturu. Osloveno a vyzváno k účasti na projektu bylo několik základních škol, v roce 2009 byli vybráni ke spolupráci žáci 1. B třídy základní školy J. Seiferta v Mělníku. Nejvýznamnější výsledky své práce prezentovali žáci i formou výstavy v průběhu MFF. Odpolední pořad *Víno + ženy = tanec* autorů Františka Hrní a Ing. Miloslava Hrdého byl zahájen v 17.00 hod. Součástí pořadu byly přednášky o víně, jeho ochutnávání, výuka lidových tanců, nabídka krajových specialit apod. Část aktivit byla přesunuta do sklepů ve vinohradnickém areálu z důvodu nepříznivé počasí.

Zámecký park

Páteční, sobotní a nedělní zábavy při cimbálových a dechových hudbách ve festivalovém areálu s názvem *Noc s hudci a Zábavy* připravili Mgr. Jan Blahůšek a Vojtěch Ducháček. Během tří festivalových dní a nocí se mohli návštěvníci pobavit v zábavních střediscích celkem u dvanácti cimbálových a šesti dechových kapel.

SOBOTA

Amfiteátr Bludník

Ceny České národopisné společnosti za rok 2008 byly předány ve 20.10 hod. před začátkem hlavního sobotního pořadu. Ve 20.30 hod. začal pořad autorů Ing. Tatiány Pálenské, PhDr. Danuše Adamcové a Jiřího Tománka *Strážnická svajba*, který byl připraven s využitím vyprávění pamětníků, zápisů PhDr. Jiřího Pajera a neuskutečněného scénáře pro Českou televizi ze šedesátých let minulého století připraveného PhDr. Vítězslavem Volavým a Františkem Gajdou. Divákům byla předvedena někdejší podoba strážnické svatby od přípravy, přes vlastní svatební den a následné „dozvuky“ svatebního veselí. V pořadu se představily všechny strážnické soubory, bývalí členové těchto souborů a skupiny tanečnicků a zpěváků z Petrova a Vnorov. Od 22.30 hod. pokračoval festivalový program pořadem *Zbojnické obrázky* autorů PhDr. Lucie Uhlíkové, Ph.D. a Mgr. Juraje Hamara, CSc. Zbojnické tradice nacházely ohlas v lidových písních, tancích, pověstech, pohádkách i v lidovém divadle různých částí Evropy, pravděpodobně největší ohlas ve folkloru zanechalo zbojnictví v oblasti Karpat. Pořad představil scénické zpracování „zbojnických obrázků“ ve folklorních souborech.

Amfiteátr Zahrada

V 9.00 hod. byly v amfiteátru Zahrada zahájeny sobotní pořady *Soutěží o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku* pod vedením autorského kolektivu ve složení: PhDr. Karel Pavlišťík, CSc., Ing. Rudolf Tuček a Mgr. Jan Blahůšek. *Finále soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku* začalo ve 14.30 hod. Soutěž byla spojena s několika změnami, které nepřímo souvisejí s akčním plánem zaměřeným na ochranu slováckého verbuňku, k němuž se náš stát zavázal v nominační dokumentaci na prohlášení tohoto tance za Mistrovské dílo UNESCO. Nominovat se do soutěže na MFF Strážnice mohli verbíři pouze prostřednictvím účasti v regionálních kolech. Vítězové regionálních předkol postupovali přímo do finále soutěže ve Strážnici spolu s vítězem předchozího ročníku strážnické soutěže. Tanečnickům, kteří se umístili v předkolech na druhém až šestém místě, byla nabídnuta možnost zúčastnit se předkola stejně jako verbíři, kteří se v minulém roce umístili na druhém a třetím místě. Tanečníci neměli možnost přivést si vlastní doprovodnou muziku, museli soutěžit u jedné ze tří muzik, které zajistil pořadatel soutěže. Pořad *Zazpívejme sobě a pospolu, letos o koních* autora Mgr. Miloše Vršeckého v 17.30 hod. poznamenalo nepříznivé počasí. Účinkující i diváci se přesunuli pod přílehlý přístřešek a pořad byl dokončen v komornější podobě.

Amfiteátr Zámek

Ve 14.00 hod. se v amfiteátru Zámek představili zpěváci a folkové kapely v pořadu *Strážnické doteky - na pomezí žánrů - pozvánka na Černoorský festival Slunce*. V 18.30 hod. byl s půlhodinovým zpožděním zahájen pořad *Domovina. Pořad národnostních menšin žijících na území České republiky* autora PhDr. Jana Krista. I přes nepřízeň počasí byl pořad realizován celý a byl u diváků přijat s velmi kladným ohlasem. Představilo se dvanáct národnostních souborů a skupin. Od 22.30 hod. připravili autoři Mgr. Daniel Luther, Ph.D. a Mgr. Juraj Hamar, CSc. další pořad zahraničních folklorních souborů *Z krajín za obzorem. Mistrovská díla UNESCO*. Pořad byl věnován prezentaci mistrovských děl, představily se v něm všechny zúčastněné zahraniční soubory.

Zámek - Hudební expozice

V expozici hudebních nástrojů zámku proběhl komorní hudební pořad *Děvče z Moravy. Lidová píseň v životním putování Bohuslava Martinů* autora Doc. PhDr. Lubomíra Tyllnera, CSc. Cílem pořadu bylo přiblížit způsob, jakým se B. Martinů zmocňoval písňového bohatství zaznamenaného především Františkem Sušilem a některými dalšími sběrateli lidových písní. Pořad měl premiéru v 11.00 hod., reprízu ve 14.00 hod.

Muzeum vesnice

V Muzeu vesnice bylo sobotní dopoledne zahájeno v 10.00 hod. ve stodole B11 pořadem *Folklorní klub* s podtitulem *O knihách s písničkou mezi obrazy*, který připravil Miroslav Potyka. Pořad navázal na koncepci PaedDr. Jiřího Jilíka z uplynulých ročníků a byl rozšířen o výtvarný pohled na folklorní tradici. Mluvené slovo bylo proloženo hudebními vstupy.

DS - v 10.30 hod. byl v amfiteátru realizován pořad dětských folklorních souborů s názvem *Děti ve výročních obyčejích* autorky Jitky Vítkové. Hlavním tématem pořadu byla oslava života a vztahu lidí k přírodě, radosti, něhy a lásky doplněná verši Jana Skácela. Pořad *Dětský dvůr. Májek, májíček* autorem Mgr. Markéty Pavlišťkové a PhDr. Blanky Petrákové od 10.30 hod. navázal na profilový pořad o tradiční lidové kultuře luhačovického Zálesí (*Pod Biskupskou horou... a program Museum vivum...*). Představil dětský svět tohoto regionu ve zpěvu, tanci, dětských hrách a výtvarném umění (zaměření na zdobení májky a májíčku). Součástí pořadu bylo vynášení Mořeny a chození s májíčkem a také loutkové divadlo.

V pořadu *Přehledka tradičních řemesel* autora Mgr. Martina Šimší se od 10.30 hod. v areálu představili řemeslníci, držitelé ocenění ministra kultury ČR *Nositel tradice lidových řemesel*. Souběžně s tímto pořadem probíhala prezentace

luhačovického Zálesí v pořadu *Museum vivum - oživené muzeum*. Snahou autorů Mgr. Martina Šimši a PhDr. Blanky Petrákové bylo alespoň na chvíli vrátit jednotlivým objektům jejich život prostřednictvím ukázek prací a zábav jejich původních obyvatel. Účinkující předvedli kácení máje v pořadu *Dúbravský stárek, porúbal májek*. Pořad *Folklorní škola. Za zbojníky, raubčičky a portáši* autorsky připravil a ve 12.30 hod. uvedl PhDr. Daniel Drápala, Ph.D. Pořad byl realizován v prostorách stodoly B 11. Diváci se seznámili s příběhy známých i zapomenutých moravských a slezských zbojníků a portovních, s okolnostmi jejich působení a nebyl opomenut ani romantický obraz zbojníků a portášů, který se v české společnosti formoval v průběhu 19. a 20. století. Od 14.00 hod. byly v objektu E 12 promítány *Dokumenty České televize*, zaměřené na výběr z poslední produkce autorských kolektivů Folkloriky, kdy bylo poukázáno na snahu o medializaci a popularizaci tradiční lidové kultury na obrazovkách veřejnoprávní televize.

DS - od 14.30 hod. v amfiteátru připravil autorský kolektiv ve složení Mgr. Jan Blahůšek, Mgr. Petr Číhal a Mgr. Zdeněk Tofel pořad *Muzičky. Přehlídka dětských folklorních muzik*, který seznámil diváky s výsledky společného úsilí lektorů a mladých muzikantů mezinárodní tvůrčí dílny dětských cimbálových muzik uspořádané NÚLK v roce 2008. Tématem dílny byla regionální specifika lidové hudby jako součásti tradiční lidové kultury etnografických oblastí, z nichž tyto muziky pocházejí. Výsledky autoři prezentovali prostřednictvím tohoto hudebního pořadu.

Kostel sv. Martina

V prostorách chrámu zazněl od 9.00 hod. koncert s názvem *Hudba piaristů ve Strážnici*. Pořad byl věnován hudbě skladatelů Řádu piaristů, kteří dlouholetou činností vedle městských a venkovských kantorů pomáhali vytvářet hudebnost 18. století. V pořadu zazněly i skladby Václava Kalouse, který působil v piaristické koleji ve Strážnici.

Město

Od 15.00 do 17.00 hod. prošel městem *slavnostní průvod* účinkujících, jehož organizací byl pověřen Jan Hořák. V čele průvodu byly zařazeny dětské soubory, které účinkovaly v pořadech „Dětské Strážnice“.

NEDELE

V neděli v 9.00 hod. se účinkující i návštěvníci festivalu měli možnost zúčastnit slavnostní *bohosloužby* v kostele Nanebevzetí Panny Marie.

Amfiteátr Bludník

Začátek pořadu *Pod Biskupskou horú hospoda malovaná* ve 13.30 hod. byl kvůli nepříznivému počasí odložen a posunula se i realizace navazujících pořadů. V pořadu *Z krajín za obzorem* se v 15.30 hod. představily zahraniční soubory svým volným programem. V závěru pořadu se ředitel NÚLK oficiálně rozloučil se zahraničními soubory a následoval ceremoniál *Slavnostního ukončení festivalu* a předání *Ceny MFF a titulu Laureát MFF*. Autor Petr Ryšavý koncipoval závěr festivalu jako prezentaci oceněných jednotlivců a autorů pořadů.

Amfiteátr Zahrada

V 10.30 hod. byl vysílán přímým přenosem Českého rozhlasu Brno hudební pořad *Ozvěny Zpěváčka. 15 let soutěže dětských zpěváků lidových písní*, který autorsky připravili Čestmír Komárek a PhDr. František Synek. Během uplynulých patnácti let pořádání celostátní přehlídky prošly výběrovým kolem stovky finalistů. Pozvání k účinkování přijaly více než dvě desítky finalistů soutěže Zpěváček z celé České republiky i ze zahraničí. Přestože od poloviny pořadu začalo pršet, vystoupení nebylo přerušeno.

Amfiteátr Zámek

V 11.30 hod. patřil amfiteátr pořadu *Tance s přáteli - škola tradičních tanců světa pro začátečníky a mírně pokročilé strážnické diváky* autorky Mgr. Lubici Herzánové, Ph.D., ve kterém se měli možnost setkat jak členové našich a zahraničních souborů, tak také diváci při vzájemné výuce tanců.

DS - ve 14.30 hod. začal pořad autora Jiřího Štici *Dřevo, plechy, rozezvučí mladé měchy. Mládežnické dechové hudby*. Pořad byl věnován mladým muzikantům dechových kapel. Autor pořadu přizval k účasti tři dechové orchestry ze Základních uměleckých škol v Kyjově, Zdounkách a Valašských Kloboukách.

Muzeum vesnice

V 10.00 hod. připravili autoři PhDr. Daniel Drápala, Ph.D. a Mgr. Klára Brožovičová v pořadu *Neděle za časů našich stařečků* procházku areálem luhačovického Zálesí, která na několika místech odkryla kousek z nedělního dne našich prarodičů (ukázka nedělních pokrmů, ženského nedělního kroje, podomního obchodníka). Od 13.30 hod. byla v areálu realizována repríza pořadu *Víno + ženy = tanec*.

Cena MFF „Strážnice 2009“ byla udělena:

pořadu „*Strážnická svajba*“ autorů Ing. Tatiány Pálenské, PhDr. Danuše Adamcové a Jiřího Tománka za působivé zpracování tradičního zvykoslovného materiálu a pořadu „*Zbojnické obrázky*“ autorů PhDr. Lucie Uhlíkové, Ph.D., Mgr. Juraje Hamara, CSc. za výběr a originální zpracování tématu.

Titul Laureát MFF „Strážnice 2009“ získali:

- *Soubor Kašava ze Zlína* za zpracování materiálu luhačovického Zálesí v pořadu „Pod Biskupskou horu hospoda malovaná aneb Luhačovické Zálesí zpívá a tančí“.

- *Soubor Hornád z Košic* za interpretační virtuozitu s důrazem na autentickou podobu lidového tance v pořadu „Tance a tanečníci Slovenska. Program lidových tanců z celého Slovenska v podání vynikajících sólistů“.

- *Soubor Antigoni z Krnova* za uchování a výborné provedení nejstarších řeckých tanců v pořadu „Domovina. Pořad národnostních menšin žijících na území České republiky“.

- *PhDr. Daniel Drápala, Ph.D.* za odborné a poutavé vedení pořadu „Folklorní škola. Za zbojníky, raubčíky a portáši“.

- *Cimbálová muzika Polana z Brna* za vynikající zvládnutí stylu taneční hudby slovenských regionů v pořadu „Tance a tanečníci Slovenska. Program lidových tanců z celého Slovenska v podání vynikajících sólistů“.

Výsledky Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku

1. Jakub Tomala, Popovice
2. Josef Létal, Hrušky
3. Petr Klein, Dolní Němčí

Anketa diváků: Ondřej Siman, Kunovice

Cena poroty seniorů: Verbířům Hanáckého Slovácka za obdivuhodný rozvoj verbuňku v daném regionu, který vyvrcholil reprezentativní účastí na letošním ročníku Soutěže.

Aktivity v areálech NÚLK

NÚLK se podílel na zajištění návštěvy prezidenta ČR v Jihomoravském kraji, při které zavítal 9. 6. 2009 do Strážnice. Ředitel NÚLK doprovodil prezidenta Václava Klause s chotí a hejtmana Jihomoravského kraje Michala Haška s chotí do Rytířského sálu, kde se uskutečnil slavnostní oběd za přítomnosti starostů okolních obcí. V zámecké galerii zhlédli módní přehlídku návrhů studentů Střední odborné školy oděvní. Po krátké procházce parkem následovala prohlídka Muzea vesnice jihovýchodní Moravy a ukončení návštěvy.

Objekty byly návštěvníkům otevřeny v období od 26. 4. do 31. 10. 2009. V Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy byl opět realizován speciální prohlídkový okruh pro školy, který byl v areálu moravských Kopaníc a luhačovického Zálesí zaměřen na užší kontakt s dětmi, rozšířené vjemové poznávání, hry, poznávací prvky a interaktivní dílnu v prostoru objektu B11. V měsících červenec a srpen byly návštěvníkům umožněny volné prohlídky bez průvodce, některé objekty byly opatřeny brankou, umožňující pohled do interiéru. Ve vybraných objektech podávali průvodci výklad, v některých byly ve stanovené dny předváděny ukázky řemeslné výroby (řezbářství, drátenictví, výroba keramiky). Areál MVJVM byl oživen chovem ovcí a domácích zvířat. V budově zámku byly veřejnosti zpřístupněny stálé expozice (zámecká knihovna, kaple, expozice Nástrojů lidové hudby v ČR, z historie NÚLK a MFF) a výstavy „Ze zámeckých salonů“ (obrazy, porcelán, sklo) a „Franta Úprka – sochařský obraz domova 1868-1929“. Návštěvnost zámku byla téměř 4 300 návštěvníků, Muzeum vesnice navštívilo více než 42 000 návštěvníků.

V rámci návštěvní sezóny NÚLK byly v areálu MVJVM připraveny a realizovány následující pořady:

Fašanky, fašanky, Velká noc ide (2. - 4. 4. 2009)

Cílem naučného pořadu bylo přiblížit návštěvníkům zvyky a činnosti obvyklé v období od konce masopustu do Velikonoc. Areál byl rozdělen na dvě části. V areálu luhačovického Zálesí byl předváděn fašankový tanec *Pod šable, Chození s medvědem*, doplněné přípravou masopustního pečiva – božích milostí a koblih a také výkladem o svatbách v tomto období. Ve vinohradnickém areálu byly prezentovány zvyky v období Velikonoc – *vynášení smrti, nošení májčku, hrkání, šlahačka* a s nimi spojené pletení žil, malování kraslic, výklad o tradičních velikonočních pokrmech. V dílnách měly děti možnost si vyrobit drobné předměty a suvenýry. V sobotu byl program přístupný veřejnosti, byl

doplněn o zabíjačku a vystoupení folklorních souborů Javorina ze Strání a Demižón ze Strážnice.

Zahájení výstavní sezóny s pořadem „Stavění máje“ (26. 4. 2009)

Zahájení výstavní sezóny se uskutečnilo ve vinohradnickém areálu Muzea vesnice jihovýchodní Moravy kulturním programem spojeným se *stavěním máje*. V první polovině programu se představily strážnické soubory Danaj, Demižón a Žerotín, v druhé části programu vystoupil soubor Rovňan z Velkého Rovného.

Abeceda řemesel (28. - 30. 5. 2009)

Naučný pořad Abeceda řemesel byl v pracovní dny určen především pro děti základních škol, v sobotu pro širokou veřejnost. Byl zaměřen na zpracování kůže a pletiv s praktickými ukázkami řemeslníků (pletení z proutí, z loubku, slámy, orobince, činění kožešin, šití kožichů, výrobu krpců, bubnů, bičů, koňských postrojů). Součástí pořadu byly dětské dílny a v sobotu prodej řemeslných výrobků.

Folklorní odpoledne se souborem Pentla z Boršic u Buchlovic (19. 7. 2009)

Členové souboru předvedli taneční choreografie, které byly připraveny k výročí založení souboru. Taneční čísla byla prokládána hudebními vstupy doprovázející cimbálové muziky.

Dožínky (1. 8. 2009)

Původní termín konání 8. 8. 2009 byl změněn z důvodu konání mnoha dalších významných kulturních akcí v okolí. Program byl zaměřen na ukázky žňových prací (kosení obilí kosou i žacíím strojem, hrabání, mlácení obilí cepy a motorovou mlátičkou). Součástí programu byla ochutnávka a výroba tradičních pokrmů (pečení chleba, tvarohových koláčů, ochutnávka kvašáků, vína a kozích sýrů). V dílnách měly děti možnost si vyrobit papírové květiny a ozdobit dřevěné srpy do dožínkového průvodu. Program vyvrcholil dožínkovým průvodem a tradičním zvykem s hospodáři, které předvedl folklorní soubor Vracovjan z Vracova. Součástí programu bylo odpolední představení ochotnického divadla z Vracova Slovácko sa súdí a jarmark s prodejem drobných výrobků, suvenýrů a pečiva.

Folklorní odpoledne se souborem Old Star Břeclavan z Břeclavi (16. 8. 2009)

Ve folklorním odpoledni se představil soubor Old Stars Břeclavan z Břeclavi - Sdružení folklorních tanečniců a zpěváků. Taneční čísla byla prokládána

vystoupením pěveckého sboru „břeclavských tetiček“ a instrumentálními čísly doprovázející cimbálové muziky.

12. ročník Folklorolympiády „Strážnice 2009“ (6. 9. 2008)

Dvanáctý ročník recesistického pořadu Folklorolympiády byl připraven v závěru letní sezóny především pro zábavu členů souborů a cimbálových muzik. Přípravou soutěží byl pověřen vítěz minulého ročníku - soubor Jarošovjánek z Jarošova, který si zvolil téma „Zabíjačku“. V šesti soutěžních disciplínách museli členové soutěžních družstev zvládnout činnosti vztahující se k dění při zabíjačce v příslušných kostýmech a s připravenými rekvizitami. Soutěže se zúčastnily soubory: Cifra z Uherského Hradiště, Demižón ze Strážnice, Dolina ze Starého Města, Hrozen z Velkých Bílovic, Old Stars z Břeclavi, Pentla z Boršic u Buchlovic, Světlovan z Bojkovic a Vracovjan z Vracova. Vítězem se stalo družstvo souboru Pentla z Boršic u Buchlovic, které bude připravovat další ročník Folklorolympiády.

Podzim na dědině (17. - 19. 9. 2009)

Tématem naučného pořadu Podzim na dědině bylo konopí a ovoce, jeho sklizeň, zpracování a využití. Prezentovány byly různé činnosti při zpracování plodin a podzimní práce na moravské vesnici na přelomu 19. a 20. století (orba koňským potahem, příprava dřeva na topení, lámání a drhnutí konopí, předení lnu a vlny, tkání plátna, zavařování ovoce, vaření trnek - povidel, lisování moštu apod.). Součástí sobotního odpoledne byla hodová obchůzka s právem v podání souboru Háječek z Ostrožské Lhoty a dechové hudby Blatnička.

Radujme se, veselme se.... (5. - 9. 12. 2009)

Předvánoční pořad byl v sobotu a neděli určen veřejnosti, v pondělí až středu pro objednané školní výpravy, byl zaměřen na období Adventu a Vánoc. V pořadu se představilo 16 řemeslníků (draní peří, loupání fazole a kukuřice, výroba vánočních ozdob z kukuřičného šustí, slámy, vyřezávání figurek, výroba dřevěných hraček, výroba svíček ze včelího vosku, ozdoby z drátu, korálek aj.), dále obchůzky Lucek, Tři králů, koledníků s pastýřem a mikulášská obchůzka. Sobotní obchůzka byla rozšířena o štěpánské koledování v podání souboru Demižón ze Strážnice, nedělní odpoledne obohatili obchůzkami a koledováním členové souboru Děcka ze Skoronic. V objektech nechyběly ostatní zvyky a činnosti: věšební praktiky, výuka koled, výroba vánočních ozdob z různých přírodních a jiných materiálů, ukázky lidové stravy, pečení z kynutého těsta, pečení oplatek a vánočního cukroví apod. Součástí programu byly tvůrčí dílny pro děti s možností zpracování těsta, ozdobení perníčků nebo zhotovení

vánočních ozdob. Pro školní mládež byly připraveny pracovní listy k tématu vánočních zvyků a obyčejů.

Další akce, na kterých se NÚLK podílel jako spoluorganizátor:

- Dne 18. 4. 2009 proběhla v Divadle Bolka Polívky v Brně akce udílení ceny FOSKAR - ocenění výrazných počinů v aktivním hudebním a tanečním folkloru a folklorismu v České republice. Vyhlášovatelem a pořadatelem projektu je Nadační fond FOSKAR, NÚLK je spoluorganizátorem.

- NÚLK dne 30. 4. 2009 připravil v Divadle Bolka Polívky v Brně pořad Slovácký verbuňk - mistrovské dílo UNESCO.

- S Domem dětí a mládeže ve Strážnici spolupracoval NÚLK na přípravě akcí, které byly realizovány v areálu parku (Den Země - 19. 4. 2009, Závody na kolečkových bruslích - 23. 5. 2009, Kosí bratři - 20. 9. 2009, Slavnost padajícího listí - 11. 10. 2009), s Farním společenstvím NÚLK spolupracoval na přípravě pořadu Pohádkový les (30. 8. 2009).

- NÚLK se dále organizačně podílel na přípravě a realizaci XIV. Jihočeského folklorního festivalu „Kovářov“ (28. - 31. 5. 2009), VII. Jihočeské lidové slavnosti 2009 v Českých Budějovicích (1. 8. 2009), Jihočeského zpěváčku ve Zvíkovském Podhradí (17. 5. 2009), Mezinárodního folklórního festivalu „Myjava“ (19. - 21. 6. 2009).

- NÚLK spolupracoval s NIPOS na Celostátní přehlídce dětských souborů v Jihlavě (13. 6. 2009).

VIII. PÉČE O SBÍRKY A VÝSTAVNÍ ČINNOST

Sbírkové fondy a jejich evidence

- Jednání Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost NÚLK proběhlo 17. 4. 2009 a 10. 7. 2009. Většina nabízených předmětů byla navržena k zařazení do Sbírky NÚLK. Předměty byly následně zaevidovány (1/2009 – 572/2009) a zařazeny do elektronické databáze Bach. Nově získané předměty do „podsbírký etnografické“ představují zejména doklady lidového oděvu, vybavení domácnosti, cukrářskou dílnu, vybavení zubařské ordinace.

- Do „podsbírký další – současná řemeslná výroba“ byly v roce 2009 zařazeny předměty získané od nových držitelů titulu Nositel tradice lidového řemesla: Božena Habartová, Uherské Hradiště - výroba lidového oděvu,

Karel Hanák, Hodonín – výroba habánské fajánse,

Ladislav Chládek, Výprachtice – výroba štípaných hraček,

Vít Kašpařík, Velké Karlovice - výroba tradičních hudebních nástrojů,

František Mikyška, Petrovice u Sedlčan - sekernická výroba.

Do sbírky byly zakoupeny další výrobky současných řemeslníků: perníkářské formy, ponocenský roh, voničky, krojové součástky, žebřinový vůz, masky.

- Studijní fond byl rozšířen o textilní a oděvní doplňky (SF 1/2009- 175/2009).

- V roce 2009 pokračovaly práce v evidenci a dokumentaci sbírek a byly zaměřeny na tvorbu databází sbírkových předmětů, na fotodokumentaci trojrozměrných sbírkových předmětů (491 ks z fondu lidový oděv, textil, domácnost), digitalizaci svitkových negativů (27 ks) a fotografických pozitivů (647 ks), byla provedena digitalizace souboru korespondence M. Zemana (255 ks dopisů), digitalizace skleněných negativů u souboru fotografií K. Šímy (336 ks) a části souboru ze staré muzejní sbírky s prvorepublikovými náměty (747 ks).

- V roce 2009 pokračovaly v závislosti na rozšiřování a revizích sbírkových fondů práce na doplňování informací ke sbírkovým předmětům a jejich systematizaci. V navigaci BACH byl doplněn nový systém a rozčleněny podskupiny pro fond Domácnost (formy, kuchyňské náčiní, nádoby, dekorační předměty, předměty osobní povahy, ostatní vybavení domácnosti, hračky, stroje, zpracování surovin, religiozita, apod.).

- Archiv událostí byl doplněn o další karty z výzkumu (folklorní materiál dr. Pavelčíka, Vlastivědný materiál okresu Hodonín, výzkumy odborných pracovníků), k 31. 12. 2009 bylo zpracováno 19 938 ks evidenčních jednotek. V závěru roku bylo zpracováno 1 811 ks karet z dotazníkových výzkumů dr. J. Tomeše z 60. let minulého století (výroční obyčeje, svatební zvyky, masky v rodinných obyčejích).

- V průběhu roku byly evidovány výpůjčky a zápůjčky sbírkových předmětů.

Uložení a ochrana sbírkových předmětů

- V roce 2009 byl z programu Integrovaného systému ochrany sbírkových předmětů (ISO) MK získán příspěvek na pořízení části regálového systému pro uložení sbírkových předmětů v depozitáři H4 (keramiky a živnostenských dílen). Byl vypracován další projekt pojezdového systému pro centrální uložení nábytku. Žádost o dotaci z programu ISO bude podána v r. 2010.

- Dále pokračovalo ukládání textilních sbírkových předmětů (především soukenné oděvní součástky) do regálového systému v depozitáři A2 a přepis uložení v databázi BACH. Průběžně byly tříděny, revidovány, převáženy a ukládány soubory sbírkových předmětů řemeslných dílen a souboru kachlových sporáků, kamen i jednotlivých kachlů do upraveného depozitáře H4.

- Ve dnech 27. 3. 2009 a 4. 11. 2009 bylo provedeno preventivní plynování v depozitářích G11, G12, G13, G14, v depozitářích A1, A2 a A6.

- Po celý rok probíhalo průběžné konzervování sbírkových předmětů. Ošetřeno bylo celkem 1144 ks sbírkových předmětů (textilní sbírky, předměty z kůže, dřeva, šicí stroje aj.). Zrestaurována byla skříň sloupových klasicistních hodin z 18. stol. a obraz s rámem „Golgota“.

IX. PÉČE O PAMÁTKY A ÚDRŽBA AREÁLŮ

Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

- Ve vstupním objektu bylo v jarním období opraveno sociálního zařízení pro návštěvníky (výměna kanalizace, zařizovacích předmětů, elektrických rozvodů, nově byla vybudována kabinka pro zdravotně těžce postižené občany). V rámci běžné údržby byly prováděny nutné opravy na budově, štít budovy byl osazen novou pískovcovou ozdobou, která byla zničena vichřicí. V podzimních měsících byla opravena venkovní kanalizace a přečerpávací jímky.

- V areálu MVJVM byla ošetřována zeleň (sečení porostů, klestění stromů, sestřihávání keřového porostu, údržba vinice, postřiky), část údržby zeleně byla realizována dodavatelem.

- Při běžné údržbě byly prováděny drobné opravy objektů, malířské a natěračské práce, opravy cest a plotů.

- Před zahájením návštěvnické sezóny byly reinstalovány a doplněny expozice.

Do vybraných expozic byly nainstalovány krojové figuríny, které přibližují vybrané typy krojů dotvářející charakteristickou podobu interiéru (B6, D4, E12, H14). V objektech B6, B9, C6, C14, D4, E12, E13, E20 byly připevněny branky umožňující pohled do interiéru objektu při volných prohlídkách. V objektu C7 bylo vybudováno otopné zařízení – chlebová pec, kachlová kamna, sporák a kotlina, připravena svatební tabule a slaměné figuríny svatebčanů. Objekt získal novou fasádu.

- Na objektu H14 byla vyměněna došková krytina, byly provedeny opravy dalších poškozených doškových střech (u D4 polovina výměry) a střech s tvrdou krytinou v celém areálu, zejména opravy po vichřici, která spravované areály zasáhla.

- V jarních měsících byly nově vypleteny proutěné výplety plotů u objektů B6 a B9.

- V průběhu roku byly obdělávány předzahrádky a expoziční políčka, ukázky sklizňových prací byly součástí kulturně výchovných programů.

Budova Zámek

- V objektu zámku byla prováděna běžná údržba.

- V polovině roku byla zpracována projektová dokumentace výtahu, opravy výtahové šachty a přilehlých prostor.

Areál zámeckého parku

- V průběhu celého roku byla realizována běžná údržba stávající zeleně: sečení travnatých ploch několikrát v průběhu sezóny, prořez a sbírání suchých větví, údržba živých plotů, údržba vysázených keřových porostů. Dodavatelem byla udržována vysázená zeleň (keřových záhonů a stromů) v části Bludník.
- V amfiteátru Zahrada byl opraven ocelový přístřešek.
- V závěru roku byly v amfiteátru Zámek ve třech sektorech v rozsahu 625 bm vyměněny dřevěné lavice za plastové profily, opraveny podlahy šaten a položena mrazuvzdorná dlažba, natřeny dveře šaten.
- V rámci údržby ostatních objektů v památkově chráněném parku probíhaly průběžně drobné opravy, v amfiteátrech nezbytné opravy laviček, pódíí, fasád objektů, potřebné revize a opravy elektroinstalací.
- U hlavních vjezdů do areálu parku (u TJ Jiskra, u dvou vjezdů do hospodářského dvora) bylo instalováno automatické otevírání bran, včetně elektroinstalace.
- Dne 3. 12. 2008 NÚLK uzavřel smlouvu s Povodím Moravy, s, p. se sídlem 601 75 Brno, Dřevařská 11, o úplatném převodu práva hospodařit s majetkem státu do příslušnosti hospodařit s nemovitým majetkem. Jedná se o pozemek č. 3119/1 (ostatní plocha) o výměře 1262 m² včetně trvalých porostů v obci Strážnice, k. ú. Strážnice na Moravě. Pozemek se nachází v areálu MVJVM a byl v roce 2009 zapsán na LV 8274.

X. SPRÁVA INFORMAČNÍHO SYSTÉMU

V roce 2009 NÚLK zhodnotil své požadavky a záměry týkající se konektivity k Internetu a vybral poskytovatele připojení. Hlavním kritériem byla kvalita poskytované služby, stabilita a garance (s preferencí řešení na bázi metalických nebo optických sítí), dalším kritériem byla adekvátní cena. Proběhly nezbytné technické úpravy a byla podepsána smlouva s novým dodavatelem s termínem realizace do konce ledna 2010.

V rámci dlouhodobého záměru konsolidace tiskových služeb a nákladů bylo pravidelně sledováno a kontrolováno efektivní využívání tiskových služeb s cílem minimalizování nákladů, především u nákladnějšího barevného tisku. V centrálním úložišti dat v průběhu roku proběhl preventivní servisní zásah serveru a datové infrastruktury včetně výměny systémového disku. Průběžně byly obměňovány pracovní stanice, upgrady uživatelských programů, byly kontrolovány počty a stavy uživatelských licencí běžného softwaru (operační systém, kancelářský balík, klientské programy). Byla obnovena multilicence komplexního antivirového řešení s dobou trvání na 2 roky. Proběhla revize využití informačního systému pro správu archivních, dokumentačních a sbírkových fondů ProMuzeum. NÚLK provedl rozsáhlou aktualizaci jednotlivých modulů a pořídil pro nové pracovníky a útvary nové licence. V souvislosti s retrospektivní katalogizací a digitalizací fotografického fondu byla provedena úprava a dodán specifický modul pro evidenci fondu negativů a diapozitivů.

Průběžně byla zabezpečována technická stránka provozu webových prezentací a tzv. elektronické knihovny ve spolupráci s externím dodavatelem. V průběhu roku 2009 byla v plném rozsahu dokončena migrace domény včetně přihlašovacího serveru a doménového řadiče na nový systém Windows Server 2008.

B. ÚKOLY VÝZKUMU A VÝVOJE

Úkoly výzkumného záměru byly v roce 2009 plněny v souladu s Rozhodnutím MK o poskytnutí institucionální podpory na výzkumný záměr ze dne 12. 3. 2009 a 9. 12. 2009. Zpráva o průběhu a výsledcích řešení výzkumného záměru NÚLK v roce 2009 byla projednána a schválena interní oponentskou komisí na zasedání, které se uskutečnilo v Brně dne 3. 12. 2009 a Ředitelskou radou NÚLK na zasedání ve Strážnici dne 17. 12. 2009.

Členění výzkumného záměru na dílčí projekty:

I. Identifikace, dokumentace a prezentace projevů lidové kultury

I. A. Dokumentace tradiční lidové kultury – archivní a terénní výzkum

Garanti projektu: Mgr. J. Blahůšek, Mgr. M. Šimša
Řešitelé: Mgr. J. Blahůšek, Mgr. M. Šimša, Mgr. M. Škopík,
PhDr. J. Jančář, CSc., PhDr. V. Ondrušová, PhDr. J.
Krist, Mgr. M. Maňáková, Mgr. P. Číhal, Mgr. J.
Vrtalová

- I. A. a) 2004 – 2010
Dokumentace výročních obyčejů (garant Mgr. J. Blahůšek).
- I. A. b) 2004 - 2010
Řemeslná výroba (garant Mgr. M. Šimša).
- I. A. c) 2004 - 2010
Dokumentace lidového stavitelství na JV Moravě
(garant Mgr. M. Šimša).
- I. A. d) 2004 - 2010
Sídelní, ekonomická a sociální struktura strážnického panství
(garant Mgr. M. Šimša).
- I. A. e) 2004 - 2006
Katalog Muzea vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici
(garant Mgr. M. Šimša).
- I. A. f) 2004 - 2006
Ikonografické doklady nástrojové hudby na Moravě
(garant Mgr. J. Blahůšek).

I. A. g) 2004 – 2007 (prodlouženo do r. 2010)
Tradiční lidová kultura a filmová tvorba
(garanti Mgr. J. Blahůšek, PhDr. V. Ondrušová).

I. B. Audiovizuální encyklopedie vybraných jevů lidové kultury

Garanti projektu: Mgr. M. Šimša, Mgr. J. Blahůšek
Řešitelé: PhDr. J. Krist, PhDr. J. Jančář, CSc., PhDr. V.
Ondrušová, Mgr. J. Blahůšek, Mgr. J. M. Krist, M.
Zelinka, Mgr. M. Maňáková, Mgr. P. Číhal, Mgr. J.
Vrtalová

I. B. a) 2004 - 2010
Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska
(garant Mgr. J. Blahůšek).

I. B. b) 2004 - 2010
Lidová řemeslná výroba – řada A (garant Mgr. M. Šimša),
Lidová řemeslná výroba – řada B – Technologie lidového
stavitelství (garant Mgr. M. Šimša).

I. C. Elektronická knihovna Národního ústavu lidové kultury
2004 – 2010 garant Mgr. J. Blahůšek

I. D. Digitální archivace a tvorba databází
2004 – 2010 garant Mgr. J. Blahůšek, Mgr. M. Šimša

II. Proměny folkloru a folklorního hnutí

II. A. Folklorismus a prezentace folkloru

Garant projektu Mgr. J. Blahůšek
Řešitelé projektu PhDr. J. Krist, PhDr. V. Ondrušová, PhDr. J. Jančář,
CSc., Mgr. M. Šimša, Mgr. M. Škopík, Mgr. P.
Hrbáčová, L. Horehled'ová, Mgr. M. Máňáková,
dokumentační technik NÚLK

- II. A. a) 2004 – 2010
Dokumentace folklorních festivalů a slavností v ČR
(garant Mgr. J. Blahůšek).
- II. A. b) 2004 – 2007
Zpracování publikace Folklorní slavnosti a festivaly v České republice (garant PhDr. J. Krist, PhDr. J. Jančář, CSc.).
- II. A. c) 2006
Symposium „Současný folklorismus a prezentace folkloru“
(garant Mgr. J. Blahůšek).

II. B. Proměny funkcí dětského folkloru

Garant projektu PhDr. V. Ondrušová
Řešitelé projektu PhDr. A. Schauerová, PhDr. V. Ondrušová,
Mgr. L. Uhlíková, Ph.D., Mgr. J. Blahůšek

- II. B. a) 2004 – 2005
Přípravné a redakční práce na publikaci Od folkloru k folklorismu. Slovník dětského folklorního hnutí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (garant PhDr. V. Ondrušová).
- II. B. b) 2006
Tradiční lidová kultura a výchova - publikace především pro potřebu školy folklorních tradic (garant PhDr. V. Ondrušová).
- II. B. c) 2006 – 2007
Videodokumentace práce vybraných vedoucích dětských, případně dospělých folklorních souborů a dětských muzik
(garant PhDr. V. Ondrušová).
- II. B. d) 2007
Symposium „Proměny funkcí dětského folkloru ve školní a mimoškolní výchově“ spojené se seminářem určeným pro učitele (garant PhDr. V. Ondrušová).

VÝSLEDKY ŘEŠENÍ DÍLČÍCH PROJEKTŮ V ROCE 2009

I. Identifikace, dokumentace a prezentace projevů lidové kultury

I. A. Dokumentace tradiční lidové kultury – archivní a terénní výzkum

I. A. a)

Dokumentace výročních obyčejů (2004 – 2010)

- Mgr. Jan Blahůšek, Mgr. Martin Šimša

NÚLK v roce 2009 pokračoval v systematické dokumentaci výročních obyčejů podle předem stanovených cílů obsažených ve schváleném návrhu celého výzkumného projektu.

Etnokulturní tradice v současné společnosti:

Výzkum a dokumentace Jízdy králů

V roce 2009 byla sestavena výběrová bibliografie a zpracován text nominace pro zápis do národního Seznamu nemateriálních statků tradiční a lidové kultury v České republice. Získány byly dokumentační podklady o dalších královských obyčejích z celé ČR (Kojetín, Doloplazy, Chropyně, Lhotka u Ostravy, výzkum obyčeje Vožení krále v Ketkovicích atd.).

V roce 2009 byl dokončen výzkum a dokumentace Jízdy králů na Slovácku. V rámci přípravy nominace pro zápis do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva dále probíhaly terénní výzkumy v Hluku, Kunovicích, Skoronicích, Vlčnově. V uvedených lokalitách byly získány materiály archivní povahy (rukopisy, noviny, plakáty, fotografie, propagační materiály, záznamy z terénních výzkumů; DVD: Jízda králů Hluk 3. 7. 2005 – 2 DVD, přír. č.: 258/2008, originál: DVCAM přír. č.: 259/2008, VHS: Dolňácké slavnosti – Hluk 1990 – přír. č.: V 2/2001, VHS: Pod hluckou tvrzí – 2 díly – přír. č.: V 314/1998). Výstupem ukončeného výzkumu jsou dva materiály nezbytné pro zápis tohoto jevu do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO a národního Seznamu nemateriálních statků tradiční a lidové kultury v České republice, který zřídilo Ministerstvo kultury jako úkol vyplývající z UNESCO Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví. Pro badatele je přístupný celý komplex

získaných materiálů archivní povahy, filmové a zvukové záznamy, průvodní výzkumné zprávy, vydané publikace o tomto fenoménu. NÚLK se podařilo výzkumem získat souhrnný přehled o stavu tohoto fenoménu v současné době ve všech lokalitách, kde se Jízda králů koná.

Výroční obyčeje

Během roku 2009 probíhal výzkum kalendářního i rodinného obyčejového cyklu. Byla pořizována fotodokumentace, videodokumentace a výzkumné zprávy:

Nosení letečka a Marka – Hradčovice 29. 3. 2009

Pálení čarodějnic – Kněždub 30. 4. 2009.

Královničky – Veletiny 31. 5. 2009

Boží Tělo – Velehrad 14. 6. 2009

Hornácké kosení – Malá Vrbka 20. 6. 2009

Slavnost svatého biřmování – Kuželov a Velká nad Veličkou 21. 6. 2009.

Národní pout' – Velehrad 5. 7. 2009

Strážnické vinobraní – Strážnice 12. 9. 2009

Hodová obchůzka – Strážnice 7. 11. 2009

Hody ve Velkých Bílovicích – 13. 9. 2009 (při této příležitosti byla provedena redokumentace slováckého verbuňku, která vychází z akčního plánu nominace tance k zařazení na UNESCO Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva).

Výstavy:

Zwyczaje i obyczaje wiosenne na Morawach - Jarní zvyky a obyčeje na Moravě 5. 5. – 28. 7. 2009, Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, Ostrołęka, Polsko

Realizace: Národní ústav lidové kultury, Strážnice a Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce

Libreto: Mgr. Martin Šimša

Výtvarné řešení: Mgr. Martin Šimša, Mgr. Markéta Mikulčíková

Fotografie: Fotoarchiv NÚLK

Doprovodné tiskoviny: Průvodce - Zwyczaje i obyczaje wiosenne na Morawach, Ostrołęka: Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, 2009.

Výstava byla uspořádána na vyžádání organizátorů jako hlavní projekt Roku české kultury v Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce. Cílem bylo představit jarní a letní zvyky v průběhu 20. století na Moravě. Výstava byla

prezentací terénních výzkumů NÚLK, obsahovala fotografie, filmové dokumenty, trojrozměrné předměty získané dokumentační činností v posledních letech.

I. A. b)

Řemeslná výroba (2004 – 2010)

- Mgr. Martin Šimša, PhDr. Josef Jančář, CSc.

Cílem projektu je dokumentace tradiční výroby a její produkce, technologií řemeslné výroby a jednotlivých osobností, které jsou nositeli tradičního řemesla. Výběr je plánován s ohledem na zastoupení všech hlavních oborů lidové tvorby – zpracování dřeva, slámy, proutí, lýka, hlíny, kovu, skla, rohoviny, kůže, vlny, textilu a jejich kombinací. Dokumentace je zaměřena především na zanikající technologie řemeslné výroby, přihlíží se však rovněž k tomu, aby byla zastoupena celá škála tradičních řemesel. Byla pořízena dokumentace výrobců oceněných titulem Nositel tradice lidových řemesel a získány výrobky (v roce 2009 pořízeno 41 ks sbírkových předmětů, které jsou zapsány v CES pod přírůstkovými čísly NT 1/2009 – 41/2009) vytvořené jednotlivými řemeslníky:

Božena Habartová, Uherské Hradiště - výroba mužských lidových krojů,
František Mikyška, Petrovice u Sedlčan - sekernická výroba,
Karel Hanák, Hodonín - výroba habánské fajánse,
Ladislav Chládek, Výprachtice - výroba hraček štípaných ze soustruženého bloku,
Vít Kašpařík, Velké Karlovice - výroba hudebních nástrojů.

Publikace:

Šimša, M.: Nositelé tradice lidových řemesel 2009. NÚLK, Strážnice 2009, 31 s, ISBN 978-80-87261-11-8

Šimša, M.: Nositelé tradice 2009. Národopisná revue 19, 2009, č. 4, s. 291-293.

Šimša, M.: Výstava Homo Faber v Paříži. Národopisná revue 19, 1/2009, s. 70-71.

Šimša, M.: Výstava Homo Faber – Člověk tvůrce. Umění a řemesla 2/2009, s. 70-77

Výstava:

HOMO FABER

Výstava tradičních českých řemesel

17. – 25. 2. 2009, Salle des Pas Perdus, sídlo UNESCO, Paříž, Francie

Realizátor: Ministerstvo kultury, Stálá mise ČR při UNESCO a Národní ústav lidové kultury,

Libreto: Mgr. Martin Šimša

Výtvarný návrh a realizace: Atelier RAW, Atelier Židlický, Brno

Fotografie – Tomáš Hájek, Holešov

Výstava se konala v rámci akcí českého předsednictví EU. Představila na půdě UNESCO výsledky národní verze programu UNESCO Žijící lidské poklady – Nositel tradice lidových řemesel. Na výstavě byli prezentováni všichni výrobci, kterým byl doposud udělen titul Nositel tradice lidových řemesel. Součástí výstavy byly výrobky jednotlivých řemeslníků, DVD dokument se záznamem práce všech nositelů titulu a účast řemeslníků, kteří v prostorách výstavy předváděli technologii svého řemesla: Iveta Dandová – pletení z orobince, Blanka Mikolajková – krosienka, Zdenek Bukáček – soustružené hračky, Petr Stoklasa – štípané holubičky, Jaroslav Sucháček – kamenné brousky. K výstavě byly připraveny katalogy a stručný průvodce výstavou.

Další instalace výstavy:

Homo Faber. Muzaion – Národopisná expozice Národního muzea v Praze, 3. 4. – 26. 7. 2009

Homo Faber. Dominikánský klášter, Šternberk, zahájení Národních dnů Evropského kulturního dědictví, 11. 9. – 25. 10. 2009

Homo Faber. České centrum, Varšava, Polsko – 8. 12. 2009 – 15. 1. 2010.

I. A. c)

Dokumentace lidového stavitelství na JV Moravě (2004 – 2010)

Stavební vývoj vesnice jihovýchodní Moravy

- Mgr. Martin Šimša, Mgr. Petra Hrbáčová

Součástí úkolu je kromě dokumentace staveb v terénu i archivní výzkum s tím související. V r. 2009 pokračovala dokumentace výrobních a živnostenských objektů, především archivní i terénní výzkum běžných vesnických obchodů se smíšeným zbožím, koloniálem či alkoholickými nápoji. Dokumentace v lokalitách Strážnice, Kuželov, Hrubá Vrbka byla zaměřena zvláště na historii objektů, majitelů, způsobu prodeje, vnitřní vybavení, sortiment zboží, vztah k zákazníkům. Výstupem je výzkumná zpráva.

I. A. d)

Sídelní, ekonomická a sociální struktura strážnického panství (2004 – 2010)

– *Mgr. Martin Šimša, PhDr. Jiří Pajer, CSc.,*

Výzkum byl zaměřen na dokumentaci historických forem a struktur fungování lidové kultury v mikroregionu vrchnostenského panství a archivní výzkum zaměřený na edici pramenů. V roce 2009 byly dokončeny přepisy domovních knih města Strážnice, obce Hrubá Vrbka a ukončena edice pramenů. V roce 2010 je plánováno vydání formou DVD.

Pajer, J.: Edice Purkrechtní kniha města Strážnice, Předměstí I, 2. díl, Strážnice 2009, 229 s., rkp. v archivu NÚLK.

Pajer, J.: Edice Purkrechtní kniha města Strážnice, Předměstí I/1. Strážnice 2009, 252 s., rkp. v archivu NÚLK.

Pajer, J.: Edice Purkrechtní kniha města Strážnice, Staré město. Strážnice 2009, 307 s., rkp. v archivu NÚLK.

Pajer, J.: Edice Sirotečí kniha městečka Velkej. Strážnice 2009, 200 s., rkp. v archivu NÚLK.

Pajer, J.: Edice Purkrechtní kniha města Strážnice, Německá ulice. Strážnice 2009, 259 s., rkp. v archivu NÚLK.

Pajer, J.: Edice Sirotečí kniha městečka Lipova. Strážnice 2009, 200 s., rkp. v archivu NÚLK.

I. A. e)

Katalog Muzea vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici (2004 – 2006) Úkol byl ukončen v roce 2006.

I. A. f)

Ikonografické doklady nástrojové hudby na Moravě (2004 – 2006) Úkol byl ukončen v roce 2006.

I. A. g)

Tradiční lidová kultura a filmová tvorba (2004 – 2007, úkol byl prodloužen do r. 2010)

– *Mgr. Jan Blahůšek, PhDr. Vlasta Ondrušová*

Spolupráce NÚLK s Národním filmovým archivem byla přesně specifikována na společném jednání statutárních zástupců a odborných pracovníků již v roce 2006, na kterém byl pracovníkům NÚLK představen celoevropský projekt vytváření filmové databáze, do něhož je zapojen i NFA. Při zpracování podkladů k tomuto projektu jsou pro NÚLK speciálně vyčleňovány informace a filmy, které souvisejí s tradiční lidovou kulturou. NÚLK pomáhá při tvorbě anotací pro uvedenou databázi na základě připomínek odborných pracovníků, kteří mají možnost sledovat přeepsané filmy na DVD nosičích uložených v archivu NÚLK na základě smlouvy o dlouhodobém pronájmu mezi NÚLK a NFA. V roce 2009 probíhalo anotování filmů doposud získaných. NFA připravil soupis filmů za léta 1932 – 1935 a do archivu NÚLK dlouhodobě zapůjčil filmy z let 1928 – 1931:

Salaše, bačovia, Valaši (1928c)

249 m, verze němá

Režie: Karel Plicka

Den lidových obyčejů a zvyků na hřišti A. C. Sparta Praha – Letná dne 16. května 1928 (1928)

1321 m, verze němá, úv. tit. české bpt. němé, mzt. české

Výroba: Propaga

Režie: Václav Kubásek. Scénář: Jaroslav Andrlík (někdy též Anderlík).

Zájezd pana presidenta na Horácko (1928)

270 m, verze němá, úv. tit. česko-německé bpt. němé, mzt. česko-německé

Výroba: Elekta-journal

Zemědělské oslavy desátého výročí obnovení Československé státní samostatnosti ve dnech květnových 1928 (1928) – nesestavený materiál

2070 m, verze němá, úv. tit. české bpt. němé, mzt. české

Výroba: Delfa Film Praha

Režie: Jaroslav Anderlík (někdy též Andrlík). Kamera Josef Bulánek, Jaroslav Fischer.

Zemědělský den Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu, konaný dne 9. září 1928 v Brně za výstavy Soudobé kultury (1928) –

narážkové titulky

619 m, verze němá, úv. tit. české bpt. němé, mzt. české

Výroba: Propaga

Haná její život a práce (1929)

1576 m, verze němá, úv. tit. české bpt. němé, mzt. české
Výroba: Rapid Film Orlová

Jaro na Podkarpatské Rusi (1929)

280 m, verze němá, úv. tit. české bpt. němé, mzt. české
Výroba: Elekta-journal, Matica slovenská Martin
Režie, námět, scénář: Karel Plicka. Střih: Alexander Hackenschmied.

Jubilejní slavnosti svatováclavské (1929)

422 m, verze němá, úv. tit. české bpt. němé, mzt. české
Výroba: Elekta-journal

Staročeské lidové zvyky a obyčeje (1929)

200 m, verze němá, úv. tit. české bpt. němé, mzt. české
Výroba: Hera
Režie: Václav Kubásek, Eduard Malý. Hraje: Vlastenecký baráčnický spolek.

Den na tatranské salaši (1930)

1111 m, verze němá, úv. tit. české bpt. němé, mzt. české
Výroba: Masarykův lidovýchovný ústav
Režie: Václav Vích, Tomáš Trnka. Námět: Dominik Filip. Kamera: Václav Vích,
Tomáš Trnka. Odborný poradce: Ján Hála

Podjaří na Horňácku (1930c)

367 m, verze němá
Režie: Vladimír Úlehla

Podkarpatská Rus (1930)

1287 m, verze němá, úv. tit. české bpt. němé, mzt. české
Výroba: Státní diapositivový a filmový ústav
Režie: Jaroslav Novotný. Námět: Jan Vondráček.

Slovensko – Národopisná studie (1930) - torzo

230 m, verze němá

I. B. Audiovizuální encyklopedie vybraných jevů lidové kultury

Převod masterů z DVCAM na DVD. Reedice videoprojektů NÚLK na médium DVD: V rámci přípravy reedice projektů byl proveden profesionální přepis nejstarší vrstvy digitálních masterů na kazetách formátu D3 do formátu DVCAM. Kazety D3 v současné době používá v omezeném rozsahu pouze Česká televize a několik profesionálních přepisových pracovišť. Výstupní média byla bezprostředně užita při letošních reedičních zakázkách.

V roce 2009 pokračovala reedice videoprojektů NÚLK na médiích DVD dalšími tituly z edice lidových tanců (Střední Čechy, Východní Čechy, Slezsko, Malá Haná a Záhoří). Dále byly převedeny z VHS na DVD a připraveny k vydání další tituly projektu lidových řemesel (Drobné umění 1. a 2. část, Textil IV. 2. část, Práce z kovu VII. 1. část, Práce z kůže VIII. 2.část, II. řada Hliněný dům).

I. B. a) Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska (2004 – 2010)

Redakční rada: Mgr. Jan Blahůšek, Mgr. Petr Číhal, Rudolf Chudoba, Ing. Tomáš Jehlička, PhDr. Jan Krist, MgA. Jan Maděrič, Mgr. Magdalena Maňáková, Mgr. Jitka Matuszková, Dr., PhDr. Vlasta Ondrušová, PhDr. Karel Pavlišník, CSc., Mgr. Jarmila Vrtalová, Mgr. Marie Vurmová

V roce 2009 byly v rámci třetí řady výzkumného projektu podobně (jako v roce 2008 v podoblastech Slovácka) zpracovávány taneční medailony vybraných obcí z jednotlivých podoblastí Valaška (severní, střední, jižní) – Frenštát pod Radhoštěm, Slavičín, Rusava. Ve Slavičíně byl natočen Vševalašský bál a fašanková obchůzka (17. ledna, 21. února), ve Frenštátě pod Radhoštěm končiny a pochování basy, valašský bál a Martinský trh s besedou u cimbálu (28. února, 28. března, 14. listopadu). Kácení máje v Rusavě se neuskutečnilo, byly získány amatérské záznamy této akce z let 2003 – 2005, Valašská svatba (2007), Oslavy výročí 25 let a 30 let Rusavjanu (2001, 2007). Součástí dokumentace je výzkumná zpráva se základními údaji o obci, popisem tanců, bibliografií, fotodokumentací atd. (autoři M. Maňáková, J. Vrtalová, K. Pavlišník, L. Matelová).

V rámci příprav další realizace projektu tanečních medailonů obcí byla vytvořena pracovní skupina (J. Matuszková, M. Maňáková, J. Vrtalová), která se bude v roce 2010 zabývat dokumentací tanečních projevů vybraných obcí

z jednotlivých etnografických oblastí Hané, Lašska a Slezska - obce Kojetín, Tovačov, Moravské Knínice; Stará Ves nad Ondřejnicí; Horní Suchá. Podkladem pro terénní dokumentaci je soupis materiálů z archivu NÚLK.

I. B. b)

Lidová řemeslná výroba (2004 – 2010)

Redakční rada: Mgr. Petr Číhal, Mgr. Daniel Drápala, Ph.D., PhDr. Ivo Frolec, Mgr. Petra Hrbáčová, Rudolf Chudoba, PhDr. Jan Krist, PhDr. Vlasta Ondrušová, Mgr. Martin Šimša, PhDr. Alena Vondrušková

Řada I. Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v České republice

Na zasedání redakční rady projektu dne 23. března byly projednány návrhy scénářů, připomínky k realizaci jednotlivých děl a příprava dalších projektů v rozsahu stanoveném ve výzkumném záměru a schválených změnách. Redakční rada též rozhodla o převodu starších děl filmových dokumentů z VHS na DVD.

Habartová, R.: Textilní techniky IV., 8. část. DVD, Strážnice 2009

Habartová, R.: Textilní techniky IV., 8. část., Strážnice 2009. Doprovodná publikace ke stejnojmennému videozáznamu. Strážnice 2009, 57 s., ISBN 978-80-87261-14-9

Výroba tradičního ženského kroje z oblasti uherskohradištského Dolňácka - šití ženské vestičky – kordulky, přední sukně – fěrtůšku, zadní sukně – šorce a ženských rukávců.

Šimša, M.: Práce ze dřeva III., 4. část. DVD, Strážnice 2009

Šimša, M.: Práce ze dřeva III., 4. část., Strážnice 2009. Doprovodná publikace ke stejnojmennému videozáznamu. Strážnice 2009, 67 s., ISBN 978-80-87261-15-6
Konstrukce a výrobní postup při stavbě dřevěného loukoťového kola a žebřinového vozu.

Šimša, M., Hrbáčová, P.: Otopný systém díl V., DVD, Strážnice 2009

Šimša, M., Hrbáčová, P.: Otopný systém díl V., Strážnice 2009. Doprovodná publikace ke stejnojmennému videozáznamu. Strážnice 2009, 50 s., ISBN 978-80-87261-16-3

Stavba chlebové pece, sporáku, kotliny a kachlových kamen.

Vondrušková, A.: Drobné umění V., 3. část, DVD, Strážnice 2009.

Vondrušková, A.: Drobné umění V., 3. část, Strážnice 2009. Doprovodná publikace ke stejnojmennému filmu. Strážnice 2009, 62 s.,

ISBN 978-80-87261-17-0

Výroba slaměné masky Slaměného z Vortové, mikulášské masky čerta z Valašských Klobouk a papírové masky z manufaktury v Zákupích.

Studie:

Šimša, M.: Spodky – Málo známá součást mužského oděvu českého středověku. In: Křížová, A. a kol.: Ornament – Oděv – Šperk. Archaické projevy materiální kultury. Brno: Masarykova univerzita, 2009. s. 107 – 121.

I. C. Elektronická knihovna Národního ústavu lidové kultury (2004 - 2010)

- *Mgr. J. Blahůšek*

Již od roku 2003 pracuje NÚLK na projektu tzv. *elektronické knihovny*, ve které chce pomocí www stran a internetu veřejnosti zpřístupňovat dokumenty, které jsou pro studium lidové kultury zcela zásadní, jejichž vypůjčení a jakákoliv manipulace v knihovnách je spojena s řadou problémů a někdy je i zcela nemožná.

Pro rok 2009 byla ve výzkumném záměru zařazena digitalizace těchto publikací:

- Václavík, A.: *Podunajská dedina v Československu*. Bratislava 1925.
- Václavík, A.: *Luhačovské Zálesí*. Luhačovice 1930.

NÚLK se přes intenzivní a složitá jednání s dědici a majiteli autorských práv zatím nepodařilo získat autorská práva ke zveřejnění. Digitalizovaná díla budou do vyřešení situace zveřejněna pro badatelské a studijní účely na intranetu NÚLK.

I. D. Digitální archivace a tvorba databází (2004 – 2010)

- *Mgr. J. Blahůšek, Mgr. M. Škopík, Mgr. M. Maňáková, Mgr. M. Šimša, Mgr. P. Hrbáčová, Mgr. Jarmila Vrtalová*

a) Společné náklady na zabezpečení úkolů

Společné náklady na zabezpečení projektu se prolínají s řadou jednotlivých úkolů. Jedná se především o zajištění médií pro ukládání výstupů, o servisní

zabezpečení či drobné doplňky technických prostředků, které jsou využívány v rámci činnosti VaV.

Archivace dat

V roce 2009 NÚLK opět pokračoval v režimu rozšířených garancí diskových polí obsahujících data vzniklá při plnění úkolů VaV. V roce 2009 byla pořízena sada záložních médií (především formátu LTO3 a DVCAM) pro pokrytí potřeb zálohování a archivace přírůstků v daném roce.

Údržba a doplňky techniky

V roce 2009 byl zajištěn pravidelný servis videotechniky, zvukové techniky a pracoviště digitalizace obrazových předloh. Proběhl plánovaný upgrade technických a programových prostředků užívaných především při úkolech spojených s digitalizací. Nahrazeny byly zastaralé CRT monitory, zvukové karty a cívkové magnetofony užívané pro správu části fondu zvukových záznamů, dále proběhl upgrade programového vybavení.

b) Digitalizace audiovizuálních a archivních fondů

Digitalizace filmů – dokončení 2. etapy

V roce 2009 byla dokončena digitalizace filmů z archivních a dokumentačních fondů NÚLK. V rámci druhé etapy digitalizace byly zpracovány filmy z fondu NÚLK, které ale nevznikly na půdě naší instituce a které můžeme využívat pouze v omezené míře pro studijní účely.

V roce 2009 bylo digitalizováno 27 filmů včetně ucelené skupiny filmů na 8 mm filmovém pásu (filmy z fondu ÚLUV, záznamy choreografií Československého státního souboru písní a tanců a amatérské záznamy starších ročníků MFF Strážnice).

Digitalizace fotografického fondu

V roce 2009 se pokračovalo v rutinní digitalizaci fotografického fondu. K 30. 11. 2009 bylo digitalizováno 11 488 snímků z fondu 35 mm černobílých negativů.

V souvislosti s průběžnou retrospektivní digitalizací fotografického fondu byly provedeny úpravy katalogizačního softwaru pro správu fotografických sbírek a byly pořízeny nové licence.

Digitalizace nejstarších kazet VHS z videofondu NÚLK:

V roce 2009 byla dokončena digitalizace videokazet obsahujících pouze zvukové záznamy. Ve vlastní režii jsme zajistili archivní přepis 24 ks VHS.

Digitalizace a dokumentace fondů v ČR (ČRo, ČT a další instituce a jednotlivci)

Při digitalizaci archivních magnetických záznamů Českého rozhlasu Plzeň bylo digitalizováno a zpracováno 26 velkých páسů a 146 páсů malých. Dále bylo v rámci revize a oprav znovu zpracováno 32 malých páсů a 3 páсы velké (stopáž do 45 min.). Celkem bylo vytvořeno 86 výstupních médií ve formátu CD-Audio. Rokem 2009 byla ukončena první etapa digitalizace rozhlasových zvukových záznamů. Nová etapa spolupráce bude předmětem dalších jednání.

V roce 2009 jsme v rámci smluvní spolupráce s Českým rozhlasem zajišťovali zvukovou dokumentaci MFF Strážnice 2009, a to jak z výstupu modulace přenosových vozů, tak z vlastních záznamů ČRo Brno a Ostrava.

Další databáze

Cílem projektu je postupná digitalizace rozsáhlých sbírkových fondů NÚLK. Získané snímky jsou začleněny do stávající databáze sbírkových fondů BACH. Databáze BACH byla doplněna o navigační systém pro fond Domácnost (podskupiny - formy, náčiní kuchyňské, nádoby, dekorální předměty, předměty osobní povahy, ostatní vybavení domácnosti, hračky, stroje, zpracování surovin, religiozita apod.). Elektronické prostředí umožňuje badatelům přístup k stávajícím evidenčním kartám jednotlivých sbírkových předmětů, na nichž je zachycen popis, uložení a další informace, včetně vizuální podoby předmětu.

- V roce 2009 bylo celkem fotograficky dokumentováno 491 ks sbírkových trojrozměrných předmětů převážně z fondu Lidový oděv, Textil a Domácnost.

- Digitalizován soubor korespondence Martina Zemana č. 5769/1983, 5770/1983, 5771/1983, 5772/1983, 5773/1983, 5774/1983, v níž bylo naskenováno 255 ks dopisů.

- Digitalizace souboru svítkových negativů zpěvačky Marie Procházkové ze Strážnice č. 335/2009 - 27 kusů.

- Digitalizace skleněných negativů souboru portrétních fotografií ateliéru Karla Šímy z Veselí nad Moravou č. 5831/1983 – 336 ks a souboru negativů z období před 2. světovou válkou č. 336/2009 - 747 ks.

- Digitalizace fotografických pozitivů rodinných fotografií č. 5510/1983 – 19 ks, krojových fotografií Jana Poláčka č. 11242/1983 - 61 ks fotografií, č. 338/2009 – 13 ks, soubor fotografií z období druhé světové války č. 337/2009 – 200 ks fotografií, soubor krojových fotografií č. 0-3048 - 354 ks.

- V roce 2009 byl dokončen přepis výzkumu dr. Pavelčíka nazvaného Folklorní materiál z jihovýchodní Moravy z let 1955 – 60. Celkem bylo do PC databáze BACH převedeno 19 938 ks karet, které zachycují pověsti, pověrečná vyprávění, anekdoty, lidovou magii a medicínu, léčitelství, výroční obyčeje, způsob obživy,

tradiční zemědělství, kosmologické představy atd. z více než 100 lokalit z jihovýchodní Moravy. V závěru roku byl zahájen přepis výzkumných karet z dotazníkových akcí dr. Tomeše, kterými byly v 60. letech 20. století obeslány obecní úřady Jihomoravského, Zlínského a Ostravského kraje. V současné době je do PC databáze BACH zavedeno 1 811 ks karet dotazníků Výroční obyčeje, Svatební zvyky, Masky v rodinných obyčejích.

c) 24. strážnické sympozium: Digitální archivace a tvorba elektronických databází. *Digitální archivy a databáze na křižovatce mezi teorií a praxí*

Ve dnech 28. – 29. 4. 2009 se konalo strážnické sympozium zaměřené na praktické otázky digitalizace a praxi různorodých digitalizačních aktivit (vlastní digitalizace analogových médií, katalogizace, retrospektivní katalogizace dokumentačního fondu listinného charakteru, archivace digitálních dat). Součástí sympozia byly prezentace odborníků specializovaných firem (ukládání a dlouhodobá archivace dat, zvukové záznamy, filmové a video záznamy, digitalizace rukopisů a jejich komplexní zpracování a prezentace v mezinárodním kontextu). Vybrané příspěvky ze sympozia jsou součástí webové stránky NÚLK a budou průběžně doplňovány a rozšiřovány o další poznatky v oblasti digitalizace. Sympozium bylo přípravou na tvorbu příručky k digitalizaci dat v oboru tradiční kultury.

II. Proměny folkloru a folklorního hnutí

II. A. Folklorismus a prezentace folkloru

II. A. a) Dokumentace folklorních festivalů a slavností v ČR (2004 – 2010)

a) Dokumentace folklorních festivalů a slavností v ČR

Důležitým okruhem výzkumného záměru NÚLK je dokumentace folklorních festivalů a slavností v České republice. Zprávy o dokumentaci, tištěné a audiovizuální materiály, které vydávají festivaly, jsou společně s fotografiemi a videozáznamy dokumentátorů uloženy v archivu NÚLK.

Dokumentace festivalů a slavností v roce 2009:

- 16. ročník Středočeského folklorního festivalu „Tuchlovičká pouť“, Tuchlovice, 8. -10. 5
- 9. Folklorní festival Senioři, Petrov, 23. 5.
- XIV. ročník Jihočeského folklorního festivalu, Kovářov, 28. - 31. 5.
- 18. Dětský mezinárodní folklorní festival Štěpy, Veselí nad Moravou, 5. 6. – 7. 6.
- XVIII. ročník Folklorního festivalu, Pardubice – Hradec Králové, 5. – 7. 6.
- 54. Národopisné slavnosti Podluží v písni a tanci, Tvrdonice, 5. – 7. 6.
- 13. ročník Mezinárodního folklorního festivalu, Plzeň, 10. – 14. 6
- 22. Dětské folklorní dny, Liptál, 12. 6. – 14. 6.
- 35. Slavnosti písni a tanců „Pod Zvičinou“, Lázně Bělohrad, 18. - 21. 6.
- 16. ročník MFF, Klatovy, 9. 7. – 12. 7.
- 49. Kopaničářské slavnosti, Starý Hrozenkov, 17. – 19. 7.
- Hornácké slavnosti, Velká nad Veličkou, 17. – 19. 7.
- 14. MFF, Mistřín, 23. – 26. 7.
- 12. Selské slavnosti, Holašovice, 25. 7. – 26. 7.
- VIII. Jihočeská slavnost, České Budějovice, 1. 8.
- 11. Mezinárodní festival slovenského folklóru v Českej republike Jánošíkov dukát, Rožnov pod Radhoštěm, 7. 8. – 9. 8.
- 27. Národopisný festival Kyjovského Dolňácka, Milovice, 7. 8. - 9. 8.
- Kojetínské hody, Kojetín, 16. 8.
- XV. ročník Mezinárodního folklorního festivalu, Písek, 19. - 23. 8.
- Ozvěny Hornácka, Velká nad Veličkou, 22. 8.
- 55. MFF, Červený Kostelec, 19. 8. – 23. 8.
- 45. MFF Liptálské slavnosti, Liptál, 25. 8. – 1. 9.
- 6. ročník Mezinárodního folklorního festivalu „Pražský jarmark“, Praha, 26. – 31. 8.
- 14. Adámkovy folklorní slavnosti, Hlinsko, 28. – 30. 8.
- 14. Mezinárodní folklorní festival, Karlovy Vary, 3. – 6. 9.
- 17. Mezinárodní festival dětských folklorních souborů Písni a tancem, Luhačovice, 11. 9. – 13. 9.
- 3. ročník Krajanského folklorního festivalu, Praha, 16. – 19. 9.
- 5. ročník Mezinárodního folklorního festivalu „Mariánský podzim“, Mariánské Lázně, 17. – 20. 9.

- 19. Festival hudebních nástrojů lidových muzik, Uherské Hradiště, 8. 10. – 11. 10.
- XXV. Setkání lidových muzik, Praha, 5. – 7. 11.
- X. Národopisné slavnosti v Kinského zahradě, Praha, 23. – 24. 5.

Další získané dokumentační materiály z výše neuvedených festivalů jsou součástí archivu NÚLK. Podrobná videodokumentace a fotodokumentace byla provedena na Mezinárodním folklorním festivalu Strážnice a Dětská Strážnice 2009 (25. – 28. 6. 2009). Získaná fotodokumentace z jednotlivých folklorních festivalů/slavností je průběžně prezentována na www.lidovakultura.cz v rubrice FESTIVALY. V rámci akviziční činnosti jsou získávány dokumentační materiály folklorních festivalů a slavností od videoamatérů a fotoamatérů.

Projekty: II. A. b) Folklorní slavnosti a festivaly v České republice,
 II. A. c) Sympozium „Současný folklorismus a prezentace folkloru“
 II. B. Proměny funkcí dětského folkloru
 byly ukončeny již v předešlých obdobích.

Čerpání finančních prostředků na úkoly výzkumného záměru v roce 2009

<i>Uznané náklady výzkumného záměru</i>	<i>7538 tis. Kč</i>
<i>z toho institucionální podpora</i>	<i>4587 tis. Kč</i>

Vyúčtování celkových finančních nákladů výzkumného záměru za r. 2009 bylo v souladu s Rozhodnutím MK o poskytování institucionální podpory předloženo poskytovateli do 15. 1. 2010.

Seznam prací v roce 2009:

- Blahůšek, J. (ed.): Nominace jízdy králů k zápisu do Národního seznamu nemateriálních statků tradiční a lidové kultury. Rukopis, uloženo v archivu NÚLK.
- Blahůšek, J.: Recenze: H. Dvořáková (ed.): Hanák na Pacifiku. Národopisná revue 19, 2009, č. 1, s. 66.
- Blahůšek, J.: Vzpomínka na Rudolfa Pečmana. Národopisná revue 19, 2009, č. 2, s. 127-128.
- Blahůšek, J. (ed.): Mezinárodní pracovní porada Principy plánů na zachování nemateriálního kulturního dědictví. Strážnice: Národní ústav lidové kultury 2009, 72 s.
- Blahůšek, J.: Fotografie jako ikonografický pramen pro studium lidové hudby. Národopisný věstník 2009/1. Česká národopisná společnost 2009, s. 63 - 71.
- Číhal, P.: Hrkání v Hradčovicích. In: Malovaný kraj, roč. XLV, 2009, č. 3, s. 17.
- Číhal, P.: Muzičky 2009. Národopisná revue 19, 2009, č. 4, s. 289-290.
- Číhal, P.: Pozapomenutá osobnost brněnského rozhlasu – Emanuel Kuksa. In: Brno v minulosti a dnes, roč. 22, 2009, s. 341-362.
- Gronská, L.: Hornácké kosení. Malovaný kraj 45, 2009, č. 5, s. 16. – 17.
- Gronská, L.: Selské slavnosti Holašovice. Folklor 20, 2009, č. 10, s. 16.
- Gronská, L.: Konference Muzeum a škola 2009 – Jít si naproti. Národopisná revue 19, 2009, č. 3, s. 204.
- Habartová, R.: Textilní techniky IV. 8 část. DVD, Strážnice 2009
- Habartová, R.: Textilní techniky IV. 8 část., Strážnice 2009. Doprovodná publikace ke stejnojmennému videozáznamu. Strážnice 2009, 57 s., ISBN 978-80-87261-14-9
- Horehled, P.: Recenze: F. Šalé: Zahrajte ně, Majstre... Národopisná revue 19, 2009, č. 1, s. 68.
- Horehled, P.: Jak se jedlo na Velehradě aneb Lidová strava před sto lety. Národopisná revue 19, 2009, č. 3, s. 195.
- Horehled, P.: Tři pozůstalosti z archivu NÚLK Strážnice. Národopisná revue 19, 2009, č. 2, s. 141 – 143.

Horehled', P.: XVII. ročník DMFF „Štěpy 2009“. Národopisná revue 19, 2009, č. 4, s. 273-274.

Höhn, J.: Fond hudebních nástrojů Ústavu lidové kultury ve Strážnici, In: Hudba v Olomouci a na střední Moravě III., Olomouc 2009, s. 197 – 202.

Jančář, J.: Recenze: J. Jilík: Záhadná jízda králů. Národopisná revue 2/09, s. 136-137

Jančář, J.: Acta muzealia Musea jv. Moravy. Národopisná revue 2/09, s. 139

Jančář, J.: V. Frolec – inspirativní osobnost české etnologie. Národopisná revue 19, č. 3, s. 198-200

Jančář, J.: Ohlédnutí za padesáti ročníky sborníku Slovácko. Slovácko L., Slovácké muzeum Uherské Hradiště, 2009, s. 7-10

Jančář, J.: Antonín Václavík a Slovácko. Malovaný kraj XLV, 2009, č. 6, s. 15.

Jančář, J.: Od národopisu k evropské etnologii. Národopisný věstník 2009/1, Česká národopisná společnost 2009, s. 9 - 17.

Jančář, J.: Antonín Václavík a česká etnografie druhé poloviny 20. století.

Příspěvek na mezinárodní vědecké konferenci „Antonín Václavík 1891 – 1959 a evropská etnologie. Kontexty doby a díla“, Luhačovice 14. – 16. 10. 2009.

Krist, J.: K zaměření porady expertů UNESCO ve Strážnici. In: Blahůšek, J.: (ed.): Mezinárodní pracovní porada Principy plánů na zachování nemateriálního kulturního dědictví. Strážnice: Národní ústav lidové kultury 2009, s. 50-52.

Maňáková, M.: Recenze: D. Tureček – L. Tyllner: Těžko temu kameni. Anna Kománková, zpěvačka z Javorníka na Hornácku. Praha: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., 2008, 80 s. + CD. Národopisná revue 19, 2009, č. 3, s. 216 – 217.

Maňáková, M. – Matelová, L. – Pavlišťík, K. – Vrtalová, J.: Taneční medailony vybraných obcí z Valašska, www.nulk.cz

Maňáková, M.: Nábožensky vzdělávací literatura. Národopisný věstník 2009/1. Česká národopisná společnost 2009, s. 115 - 122.

Maňáková, M.: Lidová kultura Hornácka a specifika jejího pódiového zpracování. Příspěvek na semináři „Od teórie k praxi“, Kokava nad Rimavicou (SR), 2009.

Ondrušová, V.: Cultura tradicional a la República Txeca i les seves perspectives en l'era de la globalització, In: Revista d'etnologia de Catalunya, č. 34/2009, s. 70 – 78, ISSN 1132-6581.

Pajer, J.: Edice Purkrechtní kniha města Strážnice, Předměstí I, 2. díl, Strážnice 2009, 229 s., rkp. v archivu NÚLK.

Pajer, J.: Edice Purkrechtní kniha města Strážnice, Předměstí I/1. Strážnice 2009, 252 s., rkp. v archivu NÚLK.

Pajer, J.: Edice Purkrechtní kniha města Strážnice, Staré město. Strážnice 2009, 307 s., rkp. v archivu NÚLK.

Pajer, J.: Edice Sirotčí kniha městečka Velkej. Strážnice 2009, 200 s., rkp. v archivu NULK.

Pajer, J.: Edice Purkrechtní kniha města Strážnice, Německá ulice. Strážnice 2009, 259 s., rkp. v archivu NÚLK.

Pajer, J.: Edice Sirotčí kniha městečka Lipova. Strážnice 2009, 200 s., rkp. v archivu NULK.

Šimša, M.: Spodky – Málo známá součást mužského oděvu českého středověku. In: Křížová, A. a kol.: Ornament – Oděv – Šperk. Archaické projevy materiální kultury. Brno: Masarykova univerzita, 2009. s. 107 – 121.

Šimša, M.: Práce ze dřeva III. 4. část. DVD, Strážnice 2009

Šimša, M.: Práce ze dřeva III. 4. část., Strážnice 2009. Doprovodná publikace ke stejnojmennému videozáznamu. Strážnice 2009, 67 s., ISBN 978-80-87261-15-6

Šimša, M., Hrbáčová, P.: Otopný systém díl V., DVD, Strážnice 2009

Šimša, M., Hrbáčová, P.: Otopný systém díl V., Strážnice 2009. Doprovodná publikace ke stejnojmennému videozáznamu. Strážnice 2009, 50 s., ISBN 978-80-87261-16-3

Šimša, M.: Nositelé tradice lidových řemesel 2009. NÚLK, Strážnice 2009, 31 s., ISBN 978-80-87261-11-8

Šimša, M.: Výstava Homo Faber v Paříži. Národopisná revue 19, 2009, č. 1, s. 70-71.

Šimša, M.: Výstava Homo Faber – Člověk tvůrce. Umění a řemesla 2/2009, s. 70-77

Šimša, M.: Nositelé tradice 2009. Národopisná revue 19, 2009, č. 4, s. 291-293.

Vondrušková, A.: Drobné umění V., 3. část, DVD, Strážnice 2009.

Vondrušková, A.: Drobné umění V., 3. část, Strážnice 2009. Doprovodná publikace ke stejnojmennému videozáznamu. Strážnice 2009, 62 s., ISBN 978-80-87261-17-0

Vrtalová, J.: Druhý soutěžní festival folklorních souborů Dambořice 2008. Národopisná revue 19, 2009, č. 1, s. 61.

Vrtalová, J.(ed.): Nominace tance slovácký verbuňk k zápisu do národního Seznamu nemateriálních statků tradiční a lidové kultury. Rukopis, uloženo v archivu NÚLK.

Vrtalová, J.: Národopisné muzeum v Kloboukách u Brna. Národopisná revue 19, 2009, č. 4, s. 290-291.

Výstavy:

M. Šimša:

HOMO FABER, výstava tradičních českých řemesel

17. – 25. 2. 2009, Salle des Pas Perdus, sídlo UNESCO, Paříž, Francie

HOMO FABER. Muzaion – Národopisná expozice Národního muzea v Praze, 3. 4. – 26. 7. 2009

HOMO FABER. Dominikánský klášter, Šternberk, zahájení Dnů evropské kultury, 11. 9. – 25. 10. 2009

HOMO FABER. České centrum, Varšava, Polsko – 8. 12. 2009 – 15. 1. 2010.

M. Šimša, M. Mikulčíková

Zwyczajje i obyczajje wiosenne na Morawach - Jarní zvyky a obyčeje na Moravě

5. 5. – 28. 7. 2009, Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrolęce, Ostrolęka, Polsko

C. PŘÍLOHY

Personální obsazení útvarů v roce 2009

<u>Ředitel</u>	1,0	PhDr. Jan Krist
kurátor sbírkových a mobiliár. fondů, zást. řed.	1,0	PhDr. Vlasta Ondrušová
bezpečnostní referent	0,1	Bohuslav Hořák
interní auditor	0,1	Ing. Přemysl Erben
<u>Útvar ředitele</u>		
pracovník tech.ekon. rozvoje, ved. útvaru	1,0	Marie Čadílková
technický pracovník	0,9	Bohuslav Hořák
vrátný	0,5	Jan Baňář
vrátný	0,5	Josef Brožovič
vrátný	0,5	Jan Vajčner
vrátný	0,5	Jaroslav Vajčner
vrátná	0,35	Ludmila Krausová
vrátná	0,35	Blažena Baňářová
vrátná	0,35	Anna Loutchanová
uklízečka	1,0	Irena Příkazká
uklízečka	1,0	Marie Zatloukalová
uklízečka	1,0	Hana Šimoníková
<u>Centrum hmotného kulturního dědictví</u>		
kurátor sbír. a mobil. fondů, ved. útvaru	1,0	Mgr. Martin Šimša
kurátor sbír. a mobil. fondů	1,0	Mgr. Markéta Mikulčíková
zástup za Mgr. Petru Hrbáčovou (RD)		
dokumentátor, průvodce	1,0	Anna Vajčnerová
dokumentátor, průvodce	1,0	Eva Rýpalová
konzervátor	1,0	Marie Bakalíková
konzervátor	1,0	Bc. Pavel Žák
konzervátor	1,0	Vít Vavřiník, DiS.
<u>Centrum lidových tradic</u>		
kurátor sbírk. a mobil. fondů, ved. útvaru	1,0	Mgr. Jan Blahůšek
dokumentátor	1,0	Mgr. Magdalena Maňáková
tajemník uměl. provozu, produkční, programový		
a kulturně výchovný pracovník, dokumentátor	1,0	Ludmila Horehled'ová
dokumentátor, propagační pracovník	1,0	Bc. Zdeněk Bobčík
výzkumný a vývojový pracovník	1,0	Mgr. Lenka Gronská
zástup za Mgr. Janu Košťuríkovou (RD)		

MD a RD, od 1. 9. zástup		
informační technik	1,0	Bc. Vítězslav Jaroš
dokumentátor	1,0	Dominika Kalichová
výzkumný a vývojový pracovník	1,0	Mgr. Jarmila Vrtalová
dokumentátor, PR	1,0	Mgr. Petr Horehled'
<u>Centrum vědeckých informací</u>		
kurátor sbírk. a mobil. fondů, ved. útvaru	1,0	Mgr. Michal Škopík
výzkumný a vývojový pracovník	1,0	Mgr. Jiří Höhn
dokumentátor, knihovník	1,0	Ivona Marková
zástup za Bc. Věru Chalupovou (RD)		
dokumentátor	1,0	Anna Grombířová, úvaz. 0,7
dokumentátor, správce operačních inf.		
a komunikačních technologií	1,0	David Rájecký
<u>Ekonomický útvar</u>		
pracovník tech.ekon. rozvoje, ved. útvaru	1,0	Eva Koudelová
účetní	1,0	Ing. Alena Zezulová
mzdová účetní	1,0	Marie Špirudová
účetní	1,0	Jana Štípská
pokladní	0,35	Ludmila Krausová
pokladní	0,35	Blažena Baňarová
pokladní	0,35	Anna Loutchanová
<u>Útvar správy areálů</u>		
investiční a technický pracovník, ved. útvaru	1,0	Marie Hudečková
správce památkových objektů	1,0	Josef Vajčner
technický pracovník	1,0	Stanislav Lovecký
zedník, údržbář	1,0	Luděk Baňaf
zahradník, údržbář	1,0	Petr Stanislav
zahradník, údržbář	1,0	Pavel Tomšej
zahradník, údržbář	1,0	Anna Janasová
zahradník, údržbář	1,0	Marie Blatová
tesař, údržbář	1,0	Radek Andryšek
traktorista, údržbář	1,0	Jan Zezula (od 1. 4.)
traktorista, údržbář	1,0	František Čech
provozní elektrikář, údržbář	1,0	Pavol Pecha
provozní elektrikář, údržbář	1,0	Josef Matyáš
instalatér, údržbář	1,0	Jiří Můčka
Výzkum a vývoj - Nad limit pracovníků NÚLK:		
Výzkumný a vývojový pracovník	1,0	PhDr. Josef Jančář, CSc.

Dokumentátor	1,0	Mgr. Petr Číhal
Dokumentátor	1,0	Marie Káčerová

Celkem :

Fyzický stav pracovníků k 31. 12. 2009

57 pracovníků

Přepočtený stav pracovníků k 31. 12. 2009

53 pracovníků

Překročení počtu pracovníků (50) je způsobeno uzavřením pracovních smluv na dobu určitou s pracovníky na úkoly výzkumu a vývoje.

PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE

Ředitelská rada

Mgr. Michal Beneš, CSc., *Ministerstvo kultury, Praha*

PhDr. Ivo Frolec, *Slovácké muzeum, Uherské Hradiště*

PhDr. Josef Jančář, CSc., *NÚLK, Strážnice*

Ing. Vítězslav Koukal, CSc., *Valašské muzeum v přírodě, Rožnov p. Radhoštěm*

PhDr. Hana Kiripolská, *Slovenské národní muzeum, Martin, Slovenská republika*

Mgr. Lenka Lázňovská, *NIPOS, Praha*

PhDr. Zuzana Malcová, *Ministerstvo kultury, Praha*

PhDr. Jaromír Míčka, *Národní památkový ústav, pracoviště Brno*

PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK, Strážnice*

PhDr. Karel Pavlišťík, CSc., *Zlín*

PhDr. Jana Pospíšilová, *Etnologický ústav AV ČR, Brno*

Mgr. Věra Skopová, *Ministerstvo kultury, Praha*

Doc. PhDr. Lubomír Tyllner, CSc., *Etnologický ústav AV ČR, Praha*

PhDr. Miroslav Válka, Ph.D., *Ústav evropské etnologie, FF MU Brno*

PaedDr. František Zborník, *Ministerstvo kultury, Praha*

64. ročník Mezinárodního folklorního festivalu „Strážnice 2009“ a 27. ročníku „Dětská Strážnice 2009“

Výbor MFF

PhDr. Jan Krist, *ředitel NÚLK a prezident festivalu*

Ludmila Horehled'ová, *tajemnice festivalu*

PhDr. Ivo Frolec, *předseda Programové rady MFF*

PhDr. Karel Pavlišťík, CSc., *předseda Senátu programové rady MFF*

Mgr. Risto Ljasovský, *starosta města Strážnice*

PhDr. Vlasta Ondrušová, *zástupkyně ředitele NÚLK*

a místopředsedkyně Programové rady MFF

Marie Čadílková, *sekretariát a péče o čestné hosty*

Eva Koudelová, *ekonomické služby a občerstvení návštěvníků*

Marie Hudečková, *pořadatelské služby a technické zajištění*

Dramaturgicko produkční rada MFF

Ludmila Horehled'ová, *předsedkyně, NÚLK, Strážnice*

Mgr. Jan Blahůšek, *NÚLK, Strážnice*

PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., *Brno*

PhDr. Ivo Frolec, *Uherské Hradiště*

PhDr. Jan Krist, *NÚLK, Strážnice*
Magdalena Múčková, *Hroznová Lhota*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK, Strážnice*
PhDr. Karel Pavlišťík, *CSc., Zlín*
Mgr. Zdeněk Tofel, *Ostrava*
Mgr. Lucie Uhlíková, *Ph.D., Brno*
Prizvání:
PhDr. Alena Schauerová, *Brno*

Programová rada MFF

PhDr. Ivo Frolec, *předseda, Uherské Hradiště*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *místopředsedkyně, NÚLK, Strážnice*
PhDr. Karel Pavlišťík, *CSc., místopředseda, Zlín*
Ludmila Horehledřová, *tajemnice, NÚLK*
PhDr. Danuše Adamcová, *Strážnice*
Mgr. Jan Blahůšek, *NÚLK*
MgA. Kateřina Černíčková, *Praha*
PhDr. Daniel Drápala, *Ph.D., Brno*
Dr. Vlastimil Fabišík, *Brno*
Mgr. Juraj Hamar, *CSc., Bratislava, Slovenská republika*
Čestmír Komárek, *Brno*
PhDr. Jan Krist, *NÚLK, Strážnice*
PhDr. Daniel Luther, *CSc., Bratislava, Slovenská republika*
Kateřina Macečková, *Ostrava*
Magdalena Múčková, *Hroznová Lhota*
Doc. PhDr. Martina Pavlicová, *CSc., Brno*
Mgr. Petr Pinkas, *Brno*
RNDr. Jiří Plocek, *Brno*
Mgr. Jana Polášková, *Uherské Hradiště*
Mgr. Zdeněk Tofel, *Ostrava*
Mgr. Lucie Uhlíková, *Ph.D., Brno*

Prizvaní autoři a konzultanti:

Mgr. Petr Číhal, *NÚLK, Strážnice*
Vojtěch Ducháček, *Dolní Bojanovice*
Mgr. Ľubica Herzánová, *Ph.D., Bratislava, Slovenská republika*
Jan Hořák, *Strážnice*
František Hrňa, *Buchlovice*
PaedDr. Jiří Jilík, *Uherské Hradiště*

Anna Maděričová, *Uherské Hradiště*
Mgr. Magdalena Maňáková, *NÚLK, Strážnice*
Ing. Tatiana Pálenská, *Strážnice*
Mgr. David Pavlíček, *Kunovice*
Mgr. Markéta Pavliščíková, *Zlín*
PhDr. Blanka Petráková, *Luhačovice*
Miroslav Potyka, *Uherské Hradiště*
Petr Ryšavý, *Brno*
PhDr. Alena Schauerová, *Brno*
PhDr. Jan Souček, *Brno*
Mgr. Martin Šimša, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Michal Škopík, *NÚLK, Strážnice*
Jiří Štica, *Veselí nad Moravou*
Ing. Rudolf Tuček, *Lednice*
Doc. PhDr. Lubomír Tyllner, *CSc., Praha*
Jitka Vítková, *Pardubice*
Mgr. Miloš Vršecký, *Plzeň*
Ing. Roman Zemánek, *Strážnice*

Přizvaní:

Mgr. Helena Hájková, *Brno*
Mgr. Viera Feriancová, *Myjava, Slovenská republika*
MgA. Lenka Konečná, *Myjava, Slovenská republika*
PhDr. Marie Kučerová, *Brno*
Mgr. Jaromír Ostrý, *Brno*
Mgr. Zlata Potyková, *Brno*
Marie Hudečková, *NÚLK, Strážnice*

Senát programové rady MFF

PhDr. Karel Pavliščík, *CSc., předseda, Zlín*
PhDr. Alena Schauerová, *místopředsedkyně, Brno*
Miloslav Brtník, *Jihlava*
PhDr. Josef Jančář, *CSc., NÚLK, Strážnice*
†PhDr. Zdeněk Mišurec, *CSc., Praha*
Jaromír Nečas, *Brno*
PhDr. Eva Rejšková, *Praha*
Jan Rokyta, *Ostrava*
Mgr. Boleslav Slováček, *Český Těšín*
Cyril Zálešák, *Bratislava, Slovenská republika*

Dana Ždímalová, *Praha*

Redakční rada časopisu Národopisná revue

Mgr. Jan Blahůšek, *NÚLK, Strážnice*

PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., *Brno*

PhDr. Hana Dvořáková, *Brno*

Mgr. Juraj Hamar, Ph.D., *Bratislava, Slovenská republika*

PhDr. Eva Krekovičová, *Bratislava, Slovenská republika*

PhDr. Jan Krist, *NÚLK, Strážnice*

PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK, Strážnice*

Doc. PhDr. Martina Pavlicová, CSc., *Brno*

PhDr. Karel Pavlišťík, CSc., *Zlín*

PhDr. Jana Pospíšilová, *Brno*

Doc. PhDr. Daniela Stavělová, CSc., *Praha*

Mgr. Martin Šimša, *NÚLK, Strážnice*

PhDr. Zdeněk Uherek, *Praha*

Mgr. Lucie Uhlíková, Ph.D., *Brno*

PhDr. Marta Ulrychová, *Plzeň*

PhDr. Miroslav Válka, Ph.D., *Brno*

Redakční rada projektu Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR

PhDr. Jan Krist, *NÚLK, Strážnice*

PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., *Brno*

PhDr. Ivo Frolec, *Uherské Hradiště*

Rudolf Chudoba, *Brno*

PhDr. Romana Habartová, *Uherské Hradiště*

Mgr. Petra Hrbáčová, *NÚLK, Strážnice*

PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK, Strážnice*

Mgr. Martin Šimša, *NÚLK, Strážnice*

PhDr. Alena Vondrušková, *Doksy*

Redakční rada projektu Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska – Mužské taneční projevy

Mgr. Jan Blahůšek, *NÚLK, Strážnice*

Rudolf Chudoba, *Brno*

Mgr. Petr Číhal, *NÚLK, Strážnice*

Ing. Tomáš Jehlička, *Chrudim*

PhDr. Jan Krist, *NÚLK, Strážnice*

MgA. Jan Maděrič, *Uherské Hradiště*

Mgr. Magdalena Maňáková, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Jitka Matuszková, Dr., *Brno*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK, Strážnice*
PhDr. Karel Pavlišťík, CSc., *Zlín*
Mgr. Jarmila Vrtalová, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Marie Vurmová, *Praha*

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost

PhDr. Ludmila Tarcalová, *předsedkyně, Uherské Hradiště*
PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., *Brno*
Mgr. Petra Hrbáčová, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Tatiana Martonová, *Hodonín*
PhDr. Blanka Petráková, *Zlín*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK, Strážnice*

Redakční rada elektronické publikační činnosti

Mgr. Jan Blahůšek, *NÚLK, Strážnice*
PhDr. Jan Krist, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Martin Šimša, *NÚLK, Strážnice*
Mgr. Michal Škopík, *NÚLK, Strážnice*
David Rájecký, *NÚLK, Strážnice*

Sbor lektorů a znalců slováckého verbuňku

PhDr. Karel Pavlišťík, CSc., *předseda, Zlín*
Josef Bazala, *místopředseda, Staré Město*
Ing. Rudolf Tuček, *místopředseda, Lednice*
Mgr. Jan Blahůšek, *tajemník, NÚLK, Strážnice*
Zdenek Duroň, *Ždánice*
Erik Feldvabel, *Staré Město*
Jan Gajda, *Strážnice*
PhDr. Romana Habartová, *Uherské Hradiště*
Ing. Štěpán Hubačka, *Lužice*
Ladislav Jagoš, *Lipov*
Martin Jelínek, *Kyjov*
Martin Kaňa, *Dolní Bojanovice*
MgA. Jan Maděrič, *Uherské Hradiště*
Jiří Mach, *Charvátská Nová Ves*
Josef Machálek, *Lipov*
Tomáš Machalínek, *Kyjov*

Rostislav Marada, *Svatobořice - Mistřín*
Ivan Marčík, *Záhorovice*
Mgr. Jitka Matuszková, Dr., *Brno*
Štěpán Melichar, *Velké Pavlovice*
Mgr. David Pavlíček, *Kunovice*
MUDr. Jan Pavlík, *Bohuslavice*
Ludvík Pavlišťák, *Zlín*
Aleš Popelka, *Veselí nad Moravou*
Mgr. Milan Stašek, *Kunovice*
Ing. Vojtěch Studénka, *Vnorovy*
Josef Šťastný, *Petrov*
Jaroslav Švach, *Břeclav*
Vilém Trumpeš, *Dambořice*
Doc. Ladislav Vašek, *Praha*
Ing. Petr Vozár, *Uherský Brod*
Mgr. Miroslav Vymazal, *Předklášteří*
Mgr. Michal Závodný, *Archlebov*

NABÍDKA

publikací, časopisů, videokazet, DVD, CD
NÚLK

OD FOLKLORU K FOLKLORISMU - Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku (Martina Pavlicová - Lucie Uhlíková)

Hesla, která byla do konečného výběru zařazena, podávají informace o osobnostech, souborech, skupinách a muzikách, festivalech, spolcích, institucích, výstavách a časopisech, které se věnují otázkám folklorismu.

(Strážnice 1997, cena 250,- Kč)

OD FOLKLORU K FOLKLORISMU – Slovník folklorního hnutí v Čechách (Alena Vondrušková)

Druhý díl obsahuje hesla, podávající informace o osobnostech, souborech, muzikách, festivalech, spolcích, institucích, výstavách a časopisech, které se věnují otázkám folklorismu v Čechách.

(Strážnice 2001, cena 250,- Kč)

LIDOVÁ KULTURA NA MORAVĚ (Josef Jančář a kol.)

Publikace byla vydána ve spolupráci s Muzejní a vlastivědnou společností v Brně jako 10. svazek Nové řady Vlastivědy moravské. Podává komplexní přehled o kultuře a způsobu života zemědělských vesnic na Moravě od 19. století do současnosti. Shrnuje poznatky o národopisných regionech Moravy, o zaměstnání a obživě obyvatel, bydlení, krojích, o duchovním životě a sociálních podmínkách i o folklorních projevech.

(Strážnice - Brno 2000, 376 s., 340 fotografií, cena 360,- Kč)

GUBERNIÁLNÍ SBÍRKA lidových písní a instrumentální hudby z Moravy a Slezska z roku 1819 (Karel Vetterl - Olga Hrabalová)

Po 175 letech vyšla sbírka, která zahrnuje 331 písní s texty a notami, odborný komentář a mapu Moravy z roku 1790. Kniha vyšla jako příspěvek k oslavám 100. výročí Národopisné výstavy Československé (angl. a něm. resumé).

(Strážnice 1994, váz., 488 s., cena 200,- Kč)

SÚCHOVSKÉ LUDOVÉ PJSNIČKY (Josef Hodek – Jan Šumbera)

Neobyčejně cenný dokument nejenom pro poznání kulturního života v jedné obci na poč. 20. stol., ale je i hodnotným výtvarným dílem s malbami, opírajícími se o staré kancionály této oblasti.

(Strážnice 2001, váz., 144 s., cena 200,- Kč)

MUZEUM VESNICE JIHOVÝCHODNÍ MORAVY (Martin Šimša, Petra Kalábová a kolektiv)

Publikace seznamuje čtenáře nejen s historií jednotlivých objektů (s ohledem na konkrétní životní prostor) skanzenu ve Strážnici, ale i s historií, způsobem obživy, bydlením, domácností a stravou, zvyky a obyčejí v životě rodiny na jihovýchodní Moravě.

(Strážnice 2006, 283 s., cena 150,- Kč)

NÁRODOPISNÁ REVUE

roč. XVIII. 1 - 4/2009 + příloha bibliografie Vladimíra Scheuflera.

Jediný časopis v České republice věnovaný otázkám soudobého folklorismu. Časopis přináší články z různých oblastí péče o tradiční lidovou kulturu jako součást národního kulturního dědictví. Objednat je možné i starší ročníky.

OSOBNÍ BIBLIOGRAFIE

Jako samostatnou přílohu Národopisné revue vydává NÚLK osobní bibliografie českých národopisců, které jsou cennou pomůckou pro všechny zájemce o lidovou kulturu.

Richard Jeřábek 8,- Kč

Josef Jančář 10,- Kč

Josef Tomeš 10,- Kč

Miroslava Ludvíková 15,- Kč

Jaroslav Kramařík – příloha VIII. roč. NR 1998

Josef Vařeka – příloha IX. roč. NR 1999

Drahomíra Stránská – příloha IX. roč. NR 1999

Hannah Laudová – příloha XI. roč. NR 2001

Jaroslav Markl – příloha XII. roč. NR 2002

Karel Dvořák - příloha XIV. roč. NR 2004

Antonín Satke - příloha XV. roč. NR 2005

Jiří Polívka - příloha XVI. roč. NR 2006

Dagmar Klímová – příloha XVII. roč. NR 2007

Iva Heroldová - příloha XVIII. roč. NR 2008

Vladimír Scheufler - příloha XIX. roč. NR 2009

Bibliografie Národopisné revue 1990 – 2000, příloha XI. roč. NR 2001

Bibliografie Národopisných aktualit 1964 – 1990, příloha XIII. roč. NR 2003

LIDOVÁ ŘEMESLA A LIDOVÁ UMĚLECKÁ VÝROBA V ČESKÉ REPUBLICĚ

Národní ústav lidové kultury zpracovává videodokumentační projekt Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR. Projekt obsahuje videozáznamy nejzajímavějších dochovaných technologií výroby. Součástí každé videokazety (DVD) je doprovodná publikace s popisy technologií, fotografiemi a kresbami. Cílem projektu je přispět k udržení a rozšíření kvalitní řemeslné práce v regionech a k výuce pro zájemce o různé obory tradičních řemesel s využitím materiálů z trvale obnovitelných zdrojů.

Cena VHS nebo DVD včetně doprovodné publikace je 350,- Kč

I. Lidová keramika - VHS - 1 hod. 4 min., publikace 60 s.,
glazovaná hrnčina, zakuřovaná hrnčina, majolika

I. Lidová keramika - VHS - 2. část - 54 min., publikace 72 s.,
výroba kamnových kachlů, stavba kachlových kamen

I. Lidová keramika - VHS - 3. část – 1 hod. 12 min., publikace 36 s.,
přeměna keramické tradice – lidová fajans, formy na pečivo

II. Pletiva - VHS - 1 hod. 33 min., publikace 64 s.,
pletení z lýka, štípaného proutí, ošatky ze slámy

II. Pletiva - 2. část – VHS, DVD – 1 hod. 34 min., publikace 40 s.,
pletení ze slámy, z orobince, z proutí a loubků, pedig

III. Práce ze dřeva - 1. část - DVD - 1 hod. 36 min., publikace 70 s.,
dlabání nádob, bednářské práce, výroba šindelů, hotovení štípaných holubiček

III. Práce ze dřeva - 2. část - VHS - 51 min., publikace 48 s.,

zdobení dřeva kovem, vylévání kovem, skašovské a šumavské hračky

III. Práce ze dřeva – 3. část – DVD – 1 hod. 19 min., publikace 50 s., výroba hospodářského nářadí – vidle, hrábě, kosisko, lopata, vějačka

III. Práce ze dřeva - 4. část - DVD – 1 hod. 19 min., publikace 67 s., konstrukce a výrobní postup při stavbě dřevěného loukoťového kola a žebřinového vozu.

IV. Textilní techniky - 1. část - VHS, DVD - 1 hod. 33 min., publikace 56 s., vázání rukavic na modle, tkaní na destičce, tkaní na karetkách, tkaní na rámu, tkaní na ručním stavu

IV. Textilní techniky - 2. část – VHS - 1 hod. 2 min., publikace 64 s., vyvazovaná batika, vosková batika, modrotisk, počítaná výšivka, malovaná výšivka, bílé vyšívání

IV. Textilní techniky - 3. část – VHS, DVD - 1 hod. 19 min., publikace 72 s., tkanicová krajka, pásková krajka, dírková krajka, kovová krajka, vláčková krajka, valencienská krajka

IV. Textilní techniky – 4. část – VHS, DVD - 1 hod 43 min., publikace 64 s., bílá výšivka, výšivka na tylu, výšivka rybími šupinami

IV. Textilní techniky – 5. část – DVD – 54 min., publikace 48 s., současné technologie výroby vlněné látky – Strmilov, kanafas – Postřekov

IV. Textilní techniky – 6. část – DVD – 23 min., publikace 50 s., provaznictví

IV. Textilní techniky – 7. část – DVD – 39 min., publikace 63 s., mužský кроj

IV. Textilní techniky – 8. část – DVD – 1 hod. 57 min., publikace 57 s., výrobu tradičního ženského kroje z oblasti uherskohradištského Dolňácka - šití ženské vestičky – kordulky, sukně, zástěry a rukávců.

V. Drobné umění - 1. část – VHS, DVD - 1 hod. 9 min., publikace 80 s.,

práce z perleti, figurky z kukuřičného šústí, vizovické pečivo, perník z forem, perník zdobený polevami

V. Drobné umění - 2. část – VHS, DVD - 51 min.

zdobení velikonočních vajíček batikováním, reliéfním voskováním, škrabáním, polepováním slámou a sítinou

V. Drobné umění - 3. část, – DVD, 1 hod. 5 min., publikace 62 s.

výroba slaměné masky, dřevěné masky čerta, papírových a textilních masek

VI. Sklo - 1. část - VHS - 44 min., publikace 44 s.,

foukané sklo, hutně tvarované sklo, malba na sklo, rytí skla, vitráž

VI. Sklo - 2. část - VHS - 33 min., publikace 28 s.,

figurky z trubiček, skleněné knoflíky, háčkování korálků, navlékání korálků

VII. Kovářství – 1. část - VHS - 52 min., publikace 56 s.,

stavební kování, hospodářské nářadí, podkovářství, výzdoba kovářských výrobků

VII. Kovářství – 2. část – VHS, DVD - 49 min., publikace 32 s.,

kovaný kříž, okutí koně

VII. Práce z kovu - 3. část – DVD, 1 hod. 40 min., publikace 88 s.,

drátenické postupy a technologie, výrobky z drátu, drátěný šperk, oprava keramického hrnce odrátováním

VIII. Práce z kůže – 1.část – VHS, DVD - 1 hod 33 min., publikace 64 s.,

pastýřský bič a kabel, valašský opasek široký a vybějený, opasek vyšíváný pavím brkem

VIII. Práce z kůže – 2.část - VHS - 1 hod. 29 min., publikace 56 s.,

mužská a ženská krojová obuv

II. ŘADA

DÍL I. Obnova roubeného domu - VHS - 44 min., publikace 32 s.,

ukázka technologie lidového stavitelství ve Valašských Kloboukách

Díl II. Hliněný dům – VHS, DVD – 1 hod. 25 min., publikace 40 s.,

nabíjení stěn, stavba z válků, z nepálených cihel

Díl III. Kamenný dům – DVD – 1 hod. 7 min., publikace 50 s.,
těžba a zpracování kamene, kamenné zdi, řezání břidlice, břidlicová krytina

Díl IV. Střecha a střešní krytiny – DVD
proces výroby tradičních střešních krytin – šindel, břidlice, pálená taška,
pokrývání střešních konstrukcí

Díl V. Otopný systém – DVD – 1 hod. 15 min., publikace 50 s.,
postup při stavbě otopného systému - stavbu chlebové pece, sporáku, kotliny a
kachlových kamen.

LIDOVÉ TANCE Z ČECH, MORAVY A SLEZSKA

Cílem videoprogramu Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska bylo vytvořit komplexní a spolehlivý pramen poznání regionálních typů a stylů tanců, jak je dodnes dochovali poslední nositelé lidových tanečních tradic. Dílo je určeno jak odbornému studiu, tak vzdělávání tvůrců a interpretů ve všech typech folklorních kolektivů, výuce na pedagogických a uměleckých školách a jako esteticko - výchovná pomůcka pro střední a základní školy. Videokazety (DVD) jsou doplněny skripty s notovým materiálem, popisy tanců, studií o nich a cizojazyčnými resumé.

Cena VHS (DVD) včetně doprovodné publikace je 300,- Kč

I. Západní Čechy - VHS, DVD - 37 záznamů, délka 1 hod. 57 min., publikace 132 s.;
horní a dolní Chodsko, Klatovsko, Plzeňsko, Stříbrsko, Nýřansko, Plassko,
Kralovicko, Chebsko, Mariánskolázeňsko a Karlovarsko

II. Jižní Čechy – DVD - 65 záznamů, délka 1 hod. 44 min., publikace 162 s.;
Prácheňsko, Milevsko, Tábořsko, Blata, Doudlebsko a Českokrumlovsko

III. Východní Čechy - VHS - 71 záznamů, 2 hod. 29 min., publikace 176 s.;
Jičínsko, Hořicko, Královéhradecko, Pardubicko, Čáslavsko, Chrudimsko,
Nasavrcko, Vysočina - Pacovsko a Pelhřimovsko, Hlinecko, Poličsko,
Podorlicko a Podkrkonoší

IV. Střední Čechy - VHS - 65 záznamů, délka 1 hod. 35 min., publikace 128 s.;
Rakovnicko, Berounsko, okolí Prahy, Kouřimsko, Benešovsko, Sedlecko,
Sedlčansko, Choceradsko, Vlašimsko, střední Polabí, Podještědí a Pojizeří

V. Moravské Horácko - VHS, DVD - 83 záznamů, délka 2 hod. 34 min.,
publikace 164 s.;

Moravskokrumlovsko, Náměšťsko, Bystřicko, Nedvědiccko, Tišnovsko,
Třebíčsko, Velkobítešsko, Velkomeziříčsko, Jimramovsko, Novoměstsko,
Olešnicko, Žďársko, Dačicko, Jemnicko, Jihlavsko, Telečsko a Třeštsko

VI. 1. část: Brněnsko – VHS, DVD - 83 záznamů, délka 2 hod. 41 min.,
publikace 219 s.;

brněnská předměstí a širší Brněnsko

2. část: Haná – DVD - 90 záznamů, délka 3 hod. 3 min., publikace 214 s.;

Tovačovsko, Prostějovsko, Přerovsko, Kojetínsko, Kroměřížsko, Vyškovsko,
Zábřežsko, Litovelsko, Náměšťsko a Šumpersko

3. část: Malá Haná a Záhoří – VHS - 80 záznamů, délka 2 hod. 20 min.,
publikace 167 s.;

Malá Haná nížinná a horská, Dražanská vrchovina, Lipenské a Hostýnské Záhoří

VII. Slovácko:

1. část - Moravské Kopanice, Hornácko a Luhačovické Zálesí – DVD - 52
záznamů, délka 2 hod. 23 min., publikace 220 s.;

2. část - Dolňácko – DVD - 68 záznamů, délka 2 hod. 56 min., publikace 236 s.;

Uherskobrodsko, Uherskohradištsko, Veselsko, Strážnicko a Kyjovsko

3. část - Hanácké Slovácko, Podluží a tance Moravských Chorvatů – DVD -
31 záznamů, délka 1 hod. 33 min., publikace 112 s.;

VIII. Valašsko – VHS, DVD - 60 záznamů, délka 2 hod. 51 min., publikace 112
s.; severní, střední a jižní Valašsko, valašský odzemek a obuškovo

IX. Lašsko – VHS, DVD - 86 záznamů, délka 2 hod. 46 min., publikace 192 s.;

valašskolašské pomezí, Lašsko horské a nížinné, Štrambersko a lašský skok

X. Slezsko – VHS - 88 záznamů, délka 2 hod. 44 min., publikace 188 s.;
goralská oblast, moravsko - slezské pomezí, Třinecko, užší Těšínsko, Orlovsko,
Bohumínsko, Klimkovsko, Opavsko a Hlučínsko

LIDOVÉ TANCE Z ČECH, MORAVY A SLEZSKA **ŘADA II. MUŽSKÉ TANEČNÍ PROJEVY**

I. Verbuňk na Kyjovsku - DVD - 60 záznamů, délka 53 min., publikace 60 s.
Obsahuje charakteristiku dvou stylů verbuňku ze severního a jižního Kyjovska
současnosti a do určité míry i jejich dřívějšího vývoje.

II. Verbunk na Podluží - VHS - 90 záznamů v délce 90 min., publikace 114 s.

III. Verbuňk u hanáckých Slováků - VHS - 49 záznamů v délce 52 min.,
publikace 48 s.

IV. Verbuňk na Strážnicku, Veselsku a Uherskoostrožsku - VHS, DVD - 33
záznamů v délce 62 min., publikace 48 s.

V. Verbuňk na Uherskohradištsku a Uherskobrodsku
- VHS, DVD - 45 záznamů v délce 68 min., publikace 56 s.

VI. Verbuňk na Horňácku
- VHS - 37 záznamů v délce 46 min., publikace 48 s.

VII. Odzemek - DVD, záznam v délce 55 min., publikace 64 s.
odzemek na Valašsku, Strážnicku a Horňácku

REEDICE TITULŮ EDIČNÍ ŘADY TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY - vydávané
v letech 1969 až 1986 Ústavem lidového umění ve Strážnici.

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY I.
Na CD je přepis nahrávek z let 1968 až 1974.
(Strážnice 2001, cena CD je 240,- Kč)

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY II.

Na CD je přepis nahrávek z let 1975 až 1978.

(Strážnice 2002, cena CD je 240,-Kč)

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY III.

Na CD je přepis nahrávek z let 1979, 1980, 1981.

(Strážnice 2002, cena CD je 240,- Kč)

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY IV.

Na CD je přepis nahrávek z let 1982 - 1986.

(Strážnice 2002, cena CD je 240,- Kč)

Národní ústav lidové kultury je členem:

CIOFF - Conseil International des Organizations de Festivals de Folklore et d'Arts Traditionels – Mezinárodní rada pořadatelů festivalů a lidového umění.

IOV - národní sekce International Organization für Folkskunst (Mezinárodní organizace lidového umění) v ČR.

ICOM - International Council of Museums (Mezinárodní organizace muzeí).

Národopisné společnosti ČR

Asociace muzeí a galerií

Českého svazu muzeí v přírodě, o. s.

Společnosti pro lidové tradice Jihomoravského kraje, o. s.

Výroční zpráva Národního ústavu lidové kultury za rok 2009
Připravila: Marie Čadílková
Odpovědný redaktor: PhDr. Jan Krist, ředitel
Vydal Národní ústav lidové kultury, Strážnice 2010
(Neprodejné)